

IV. Semme

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 április 4, csüförtök

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 93. szám

Jugoszlávia magyar népéhez!

Az Isten keze rajtunk van, ugylátszik, még nem bünhödtük meg a multat és ki tudja, mit rejt a jövő. Ezer és ezer szegény magyar testvérünk érzi most a kegyetlen sorsot, amelyért őket semmi felelősség nem terheli: a Duna hőmpölygő áradata elsöpörte Noviszád nyugati részén a védőtöltést és a leghatalmasabb romboló elem, amely ellen — ha kiszabadult bilincseiből — nincsen védelem, elmosta kis vagyónkájukat, romba döntötte házaikat és most itt állanak fedél nélkül, munka nélkül, kenyér nélkül, a teljes kétségbeesés határán.

MAGYAR TESTVÉREINK, Jugoszlávia magyar népe, hozzátok fordul több ezer szegény noviszádi magyar, segítetek rajtuk, adjatok annyit, amennyit tudtok, vonjátok el magatoktól mindazt, amit elvonhattok és adjatok minél többet, mert sok — nagyon sok pénzre van szükség, hogy az árvízszujtató noviszádi magyarokon segíteni lehessen. Ma még nem is tudjuk pontosan, milyen nagy kárt okozott a víz és milyen károkat fog még okozni, mert a Duna árhulláma folytonosan emelkedik és mindig újabb meg újabb uccasorok kerülnek víz alá, további házak dőlnek össze. Szegény magyarok lakták a noviszádi Adamovics-telepet, a volt Darányi-telepet, összekuporgatott pénzecskéjükből építették fel vályog házaikat, amelyek nem tudtak ellenállani a víznek és úgy omlanak össze, mintha papírból készültek volna.

Kedden kétezer ember volt hajléktalan, szerdán már megkétszereződött a számuk és a veszély folyton nő, az emberi erő tehetetlen az elemi csapással szemben, most már csak a szívek irgalma segíthet a sorsüldözött szerencsétleneken. Ezért fordulunk Noviszád város egész magyarsága nevében Jugoszlávia magyar népéhez és kérünk mindenkit, hogy adjon. Noviszád magyarságának az a része, amelyet megkímélt az árvíz, tudja kötelességét és a maga részéről többet fog adni, mint amennyit elvárhatnánk tőle, de ez mind kevés, hiszen milliós károkat okozott az árvíz. Nemcsak a házakat vitte el, hanem elpusztította a kerteket, amelyek egyetlen jövedelmi forrását képezték az Adamovics telepi magyar népnek. Nem terem az idén föl-

dieper, nem lesz szüret a telepen, de elpusztult minden más is, amivel az apró magyarok életét biztosították. Ezért fordulunk magyar testvéreinkhez és kérjük őket, hogy adjanak. Senki sem adhat most eleget, mert mindig több kell majd, de azért adjon mindenki, ha nem többet, néhány dinárt, csak adjon. A tehetősebbeknek különösen ki kell venniük részüket és önkéntes megadóztatással lehetővé tenni, hogy több ezer magyar családot megmentünk a koldusbottól.

MAGYAR TESTVÉREINK, a kisebbségi sors kell, hogy minden-nél erősebben kovácsoljon össze bennünket és ha már nem történt intézkedés, hogy elejét vegyék ennek a katasztrófának, amelynek pedig elejét lehetett volna venni, a mi feladatunk, hogy megsegítsük otthonalanná vált testvéreinket. Száz és száz ház dőlt össze kártyavárként, ezer és ezer család áll fedél nélkül. Ezeket a szerencsétlen testvéreinket nekünk kell otthonhoz juttatnunk. Ezért kérünk minden magyart, hogy adjon. Minél előbb és minél többet.

A noviszádi Adamovics telepi árvízkarosultak segélyezésére a Reggeli Ujság a noviszádi magyar egyesületekkel közösen indítja meg a gyűjtő akciót. A segélyezést nagy gonddal és körültekintéssel, a helyzetet ismerők közreműködésével végezzük majd és így a segélyt azok kapják, akik arra igazán rászorultak.

MAGYAR TESTVÉREINK, most mutassuk meg, hogy tudatában vagyunk annak, mit jelent kisebbségi magyarnak lenni, mit jelent az, amikor magunkra utalva, magunknak kell segítenünk bajba jutott testvéreinken. Ma a noviszádi árvízkarosultakon kell segítenünk, holnap lehet, hogy másokon. Nem koldusfalatot kérünk, hanem támogatást magyar testvéreink részére. Mutassuk meg, hogy méltók vagyunk arra, hogy magyaroknak nevezzenek bennünket.

Jugoszlávia egész területén minden magyarhoz fordulunk, hogy juttassa el adományát a Reggeli Ujság szerkesztőségéhez, amely azután a magyar egyesületekkel egyetemben végzi majd a segélyek kiosztását. A beérkező segélyekről állandóan beszámolunk lapunkban, a kiosztásról pedig ugyancsak a Reggeli Ujságban közlünk jelentést.

Az egész noviszádi Adamovics-telep víz alatt áll

Több, mint tízezer telepi lakos maradt fedél nélkül

A víz áttörte a szombori vasútvonal töltését

A noviszádi Adamovics-telepi árvíz tegnap

katasztrófális arányokat öltött. Kedden még csak a telep egyik külső része volt vízben, szerdán este azonban már ugyiszólván valamennyi ucca végveszélybe került.

Még megközelíthetőleg sem állapíthatjuk meg, hogy eddig hány ház ment tönkre. A telepen eddig a Bácska ucca, a Sztanoje Gava-sa, a Koterszka, a Szuboticska, Rakovaeska, Sumszka és Dalma-tinszka uccák, valamint mellékuc-cáik állnak vízben.

Lehet, hogy mire ezek a sorok megjelennek, vízbe kerül a ka-

tolikus, valamint a református templom is, a környező részekkel együtt a Kraxner-vendéglő-ig, tehát az egész tízezer lakó-su Adamovics-telep.

Az említett uccákban a házak majdnem kivétel nélkül vertfa u házakból állnak, tehát egy sem maradhat épen.

Kedden, az árvíz első napján még csak a Bácska ucca tulsó végén volt a víz, a völgyekben húzódtott a szombori vasútvonal felé. Tegnap, szerdán délelőtt ahogyan ismét kimentünk, dermesztő látvány tárult elénk.

A víz a szombori vasútvonal

töltése mellett a Szuboticska uccáig jutott, tehát a katolikus templom mellett vezető telepi főuccáig.

A kertek alatt húzódtott be. A Szuboticska uccánál a környékbeli gátat emeltek. Tegnap egész napon át hányták a földet.

A víz ott már 30—40 centiméterrel állt magasabban, mint a Szuboticska ucca szintje,

de a környékbeli férfiak lankadatlan erővel dobálták a földet az újdonsült gátra.

Bementünk a szombori vasúti töltésre. A víz ellepte a hatalmas töltést,

egész a sínek magasságáig ért. Délelőtt 10 órakor már csak 15 centiméter hiányzott ahhoz, hogy a víz a sínek fölött átcapjon. Azonban a víznek nem volt szüksége erre, talált alul is utat. A kavicsos-homokos töltés rendkívül gyorsan engedte át a vizet.

Már tegnap délelőtt öt helyen folyt át a töltés alatt a víz. Karvastagságban ömlött, mintha üde hegyi források fakadtak volna a töltés oldalában.

A katonaság homokzsákokat dobált a források nyílásához, azonban hiába, a víz áttörését csak ideig-óráig tudták megakadályoz-

ní. A víz áramlása egyenesen a töltésre irányult. Ezért rendkívül nagy sullyal nehezedett az ár a sínekre.

A töltés nem is bizonyult elég erősnek, délután — mint lapunk más helyén ismertettük — a Graskova uca bejáratánál tizenöt méter szélességben átszakadt.

OMLADOZNAK A HÁZAK

A töltésről kényelmesen szemlélhetjük az árvízben lévő házakat. Egyszerre robbanásszerű nagy zaj, ropogás: az előttünk lévő cseréptető ház összedől. Utána beomlik a következő is.

Tíz perc leforgása alatt öt ház semmivé válik a szemünk előtt. Valamennyi iszonyu robajjal omlik össze, mintha távolról ágyukat süítőgetnének.

Ugyanez a kép tárul elénk mind egyik közeli uccában. A Rakovacska uccában nagy tömeg nézi a vízben álló házakat. Egyszerre az egyik ház nagy dördüléssel beomlik a vízbe. A tömegben elsáppad egy fiatalabb ember és halkán, szinte magának mondja:

— Az én házam volt.

Úveges szemekkel néz a háza romjai felé. Eppen olyan tetlenül áll ott, mint a többi érdeklődő, akiknek nem fenyegeti házáat az árvíz. Mit tehet? Semmit, most már minden a Duna kénye-kedvé-
től függ.

Tengerészek csónakon hordják ki az egyik asszony holmijait. A legtöbb házból már nincs mit menteni, ami bentmaradt, az már elvesztett.

Az egész Szuboticska uca teli van menekülőkkel. A város és a rendőrség kivezényelte valamennyi teherautót és teherkocsit, ezek hordják ki a lakosság butorait. Reggel rendőrök járták végig a házakat:

A szombori vasutvonalról a Kraxner-vendéglőig minden házból menteni kell az értékes tárgyakat.

Kiürítik az egész telepet.

Dél előtt megkezdtek a katolikus plébánia berendezésének elszállítását is,

Varbai Jenő katolikus adminisztrátor intézkedett, hogy a fontos iratokat vigyék el a plébániáról.

MINDEN KÉSŐ...

A telepnek a Guszák-szállás felé lévő végén az ottani lakosok megkísérelték, hogy gátat emeljenek a víznek. Az utat feltöltötték, azonban az utmenti völgyben még is betört a víz. A völgyet katonaság zárta el töltéssel, de a víz a töltés alatt beszivárgott és elöntötte az egész környéket.

Minden hiába, most már késő a gátelés.

Legalább két héttel előbb kellett volna kezdeni a munkát, akkor a Telep bizonyosan nem került volna víz alá.

Legalább is a mostani vizállás mellett nem.

Kedden a Sumszka uccában még kétszáz munkás dolgozott a gátakon.

Ma, szerdán, már csak keskeny földcsík jelzi a hevenyészett töltést.

A földcsík körül mindenfelé tenger. Vízbe kerültek a szép szőlőskertek, a dusan termő földieperültetvények. Az idén itt nem terem földieper, amely pártatlanul zama-

tos ízével híres volt egész Közép-Európában.

A MENEKÜLŐ ANYAKOCA...

A pánikszerű menekülésben megható jelenetekkel találkozunk. Tulajdonképpen minden költözködés, minden család menekülése tragédia. Látjuk, hogyan szedik le a cserepeket a szép új házakról. A gondos családanya miután már mindent elhordott a házból, vízszatér,

baltát ragad és az ablakfélfákat feszegeti.

Azokat is el akarja vinni, mert ha a ház összedől, ugyanis minden összetörik.

A Kraxner-vendéglő előtti vasúti átjárónál nagy a forgalom. Közlekedési rendőr állt a sínek közé, hogy a vadul törtető kocsikat elgáztítsa.

A kocsik között egy munkáshazaspár nagy anyakocát hajt. Az asszony vödörben moslékot visz, azzal csalogatja a házból megmentett egyetlen lábasjószágot. A koca egykedvűen szalad a vödör után, minden öt lépés után fal egyet a moslékból. Zsarnok. Csak ezen az áron hajlandó tulajdonosaival együtt menekülni.

RIASZTÓ HIREK

Közben különböző rémhírek terjednek el. Többek között azt is beszélik, hogy

a Szuboticska uccánál emelt gátat átvágják, hogy a szombori vasutvonal töltését tehermentesítsék.

Lehet, hogy ilyen terv valóban felmerült, de az már a múlté. Ugyanis időközben a víz valóban áttörte a szombori vasutvonalat.

FELSŐ KÉPÜNK A SUMSZKA-UCCÁBAN VÉGZETT TÖLTÉSHÁNYÁSI MUNKÁLATOT ABRÁZOLJA. EZT A KIS TÖLTÉST AZÓTA MÁR ELVITTE AZ ÁR. — ALSÓ KÉPÜNK A BÁCSKA-UCCA EGYIK BEOMLOTT HÁZÁT MUTATJA

A víz áttörte a szombori vasútvonalat

A szombori vasúti vonal és a Futaki-ut közötti rész lakói remegve várták, hogy meddig bírja ki a gyenge vasúti töltés a nagy nyomást. A hatóságok emberei már tegnap reggel látták, hogy a töltés nem sokáig tud ellenállást kifejteni és ezért a reggeli órákban felszólították a szuboticei vasúti fővonal, szombori vonal és Futaki-ut közötti területen levő utcák lakóit, hogy ürítsék ki házaikat, mert minden pillanatban várható, hogy a víz ide is behatol. A telepi lakosság e része kétségbeesetten fogott hozzá a meneküléshez, sűrű asszonyok, összeszorított fogu férfiak hureolták szegényes cökmökjüket az országútra, csak hogy kikerüljenek a veszélyes zónából.

A hatóságok figyelmeztetése —

sajnos — nagyon is időszerű volt, mert

röviddel ebéd után a víz nyomása a Graskova-utca környékén áttörte a szombori vasúti töltést és néhány perc múlva már tizenöt méter széles szakadékon zuhogott a víz a telep e részére. A víz percek alatt száz métereket haladt előre, úgyhogy akik nem vitték el idejében, azoknak már nem is volt idejük, hogy megmenthessék holmijukat.

A hatóságok utasítása után nyomban több szakasz katona is kivonult erre a részre és segédkezett a lakosoknak a kényszerköltözködéskor. Legjobbjuktak nem volt hova menniük és ezért mindent a magasabban fekvő Futaki-utra vitték, amelyet

teljesen elzártak a forgalom elől. Gyermekek őrizték itt a baromfit, malacokat és amit még idejében megmenthettek házaikból, amelyek egy órával a töltés átszakadása után helyenként másfél méteres vízben állottak. Egyesek apró töltéseket emeltek házuk körül, azt hitték, hogy ez ellentállhat majd a víznek, de a nagy erővel előtöruülő víz percek alatt elmosta a kis földhányásokat és a vertfalú meg válvogtég-lákból épült házak falait alámosta a víz. Egymásután dültek össze a házak. A bátrabbak még összedülés előtt csónakokkal közelítették meg házaikat és leszedték a cserepeket, kivették az ajtókat, ablakokat, hogy legalább ezt megmentse, a legtöbbnek azonban már erre sem volt ideje és ott kellett hagyni házuikat, teljesen kiszolgáltatva a víz romboló kedvének.

A telep legfelső csúcsa, amely a szombori vonal és Bácska-utca között húzódik, tegnap délután két óráig még vízmentes volt. Baranvi Károly szobrászművész, akinek itt van a háza, munkásokat fogadott és töltést emeltetett, hogy ezt a részt megmentse. Hiába volt azonban a munka, a víz egyszerűen elöborzte ezt a kis töltést és percek alatt teljesen elöntötte a még vízmentes területet is.

A Duna áradása következtében a volt futaki erdő egy része is teljesen víz alá került.

Itt a víz a Ditter-féle erdőszlak előtt elérte a futaki országutat és azt is elöntötte.

Ha a víz állása még emelkedik, akkor itt olyan magas lesz, hogy a forgalmat be kell szüntetni.

A szombori vasut vonalon a forgalmat be kellett szüntetni, mert a töltés átszakadása mindig nagyobb lesz és a vasut nem közlekedhet.

A telepnek e részén csak a Futaki-ut melletti magas részen lévő házak állanak még ki a vízből, de a városi vámbáz előtt a víz egészen az országútig jött és azt mossa.

A városi mérnökök remélik, hogy az országút elég erős gátat fog alkotni és ezt nem töri át a víz, mert ellenkező esetben a Futaki-ut északi oldalán levő terület is víz alá kerül.

MENEKÜLNEK A VÁGÓHID KÖRNYÉKI LAKÓK IS

A Duna tegnap reggel 9 órakor Noviszádnál

696 centiméterre emelkedett.

Az árvízveszély minden vonalon a tetőpontra jutott.

A csatornánál és a vágóhid körül tegnap már csak néhány centiméterrel volt magasabb a nyulgát, mint a víz szintje.

A csatorna noviszádi oldalán lévő házak lakói tegnap költözködni kezdtek. Délután már egész utcasorok menekültek.

A hajókikötőnél és a két hid között munkások százai szakadatlanul töltik a nyulgátakat.

A víz már közel fél méterrel magasabb, mint a régi part.

Csak a hirtelenében emelt nyulgátoknak köszönhető, hogy már most nem áll vízben a Kislimánon épült valamennyi hatalmas palota és a remek új báni palota is.

Ha a víz a két hid között, vagy a hajókikötőnél betört volna, akkor egész a Tanurdsics-palotáig és a görögkeleti püspöki palotáig feljőne.

Csak a szép időnek köszönhető, hogy ezen a szakaszon eddig még

nem történt baj. Mert viharos idő esetén a hullámok bizonyosan át-törték volna a gyenge nyulgátakat.

**A DUNAI BÁN
AZ ADAMOVICS-TELEPEN**

Dr. Radivojević Jován dunaiban tegnap délután Petrović Milorád tábornok-hadseregparancsnok és Vojnovics Teodor rendőrigazgató társaságában látogatást tett az Adamovics-telepnek árvíz sújtotta részein.

**A REFORMÁTUS OLVASÓ-
KÖR FELHÍVÁSA**

A Református Olvasókör vezető-sége ezúton is közli az árvíz károsultakkal, illetőleg azokkal, akik kénytelenek lakásukat elhagyni, hogy

a kör nagytermét és egész udvarát a fedél nélkül maradtok rendelkezésére bocsájtja.

Tehát azok, akik eddig nem találtak lakást,

költözzenek azonnal a Református Olvasókör Groblyanszka-utca 6 szám alatti otthonába.

**MEGMOZDULT
A TÁRSADALOM SZÍVE**

Lapunk első oldalán közöljük a felhívást az árvíz károsultak megsegítésére. A noviszádi szegény magyarságot ért szörnyű csapás hatása alatt azonban még a felhívás megjelenése előtt megkezdődött az adakozás. Tegnap a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkbe: Jakovljević és Keszler cég 500 dinár, dr. Léh Tibor 100, Frank József, az Uránia-nyomda művezetője 100 dinár. A jövőben beérkező adományokat hírlapilag nyugtázzuk, de ha az adakozó ezt nem kívánja, a hírlapi nyugtázás helyett szerkesztőségünk ad külön nyugtát.

**VELENCEI KÉP
PETROVARADINBAN**

Petrovaradin szintén kapott árvíz-
zet, azonban ez egyáltalán nem tragikus. A petrovaradini árvíz igen szép látványt mutat: Néhány emeletes ház áll vízben. A hidfnél lévő emeletes ház a nagyvendéglővel együtt uszlik.

A víz a katonai parancsnokság oldalán jött be és a nemzetközi ut aluljáróján ment át a másik oldalra.

A kamenicai utat még nem lepte el az ár.

A petrovaradini árvíznek tegnap igen sok noviszádi bámulója akadt, mert ez

valósággal velencei tájképet nyújt.

Ez az árvíz nem tulságosan veszélyes, mert a talaj ott hirtelen emelkedik.

Árvíz... árvíz...!

Mélyen megrendülve, összefacsarodott szívvel, bensőnkben könnyesen rójuk ma a sorokat. A Duna áradata elnyelte Noviszád egyik külvárosát, az Adamovics-telepet. Sok ezer magyar család, közel tízezer lélek vált hajléktalanná. A tragédia annál szörnyűbb, mert a szegénységet érte a borzalmas csapás. Társadalmunk leghasznosabb tagjait. Sokgyermekes családokat, szorgalmas családapákat, gondos anyákat.

A szerencsétlenül jártak kétségbeesése szinte határtalan. Ha a fel-törő kinokból és könnyekből erőforrás válna, hegyet lehetne vele megmozdítani. De tudjuk, ez meddő sóhaj és egyelőre nincs másról szó és a helyzetet ma ez jellemzi: menekülni!

A telep népét kilakoltatták. Az odafelé vezető utcákat költözködő karavánok lepik el. A szekereket, frágacsokat, talicskákat sebtében rákötözött butorokkal, dunyhákkal, konyhaneműekkel rakták meg. A család a kocsik körül lépked és igyekszik óvni szegényes, verekkel szerzett holmiját. Csüggedten menetelnek, csak éppen nem tudják hová? Sokakat közülük noviszádi rokonok, barátok, ismerősök szállásolnak el, de legtöbbjüknek nincsen hol fejüket lehajtani.

Messzi az ut a városból az Adamovics-telepre és kevés az időnk. Konflikt fogadunk. Döcög a jó öreg gebe, nyikorog a mult századbeli gumikerekű alkotmány. Szinte tolni szeretnénk. Amikor kiérünk, néhány ilyen megjegyzés repül felénk: az urak ráérnek most is fiakkeron sőtálni. Nem válaszolunk az elkeseredett emberek kitörésére, de nem is csodálkozunk. Pedig nagyon ajkunkon a szó: barátok vagyunk és senki úgy veletek nem érez, mint mi. Segíteni akarunk, bár erőnk parányi a csapás nagyságához képest. A szívünk vérzik, a konflikt tovább döcög és megrendülve, némán szemléljük az elénk táruló képet.

A szennyes, habos áradat a telepre több oldalról hatolt be. Nem zugva-bugva törte át a gátat, mert arrafelé nincsen gátja a Dunának. Szép lassu, brutális következetességgel, amint a Duna vize áradt, kiszállt medréből és centiméterenként nyelte el a földet.

Eleinte nem hitték a Dunának. Nem hitték ezt a kegyetlenségét. Most fejvesztett izgatottsággal tanácskoznak, talán ez a rész, vagy az a rész volna még menthető. De negyed órák meggyőzik a lakókat, hogy nincsen kegyelem és minden remény szerte foszlik.

Akiket legelőször öntött ki házaikból az ár, vasuti teherkocsikba menekültek. Két sor ilyen szerelvény tömve butorokkal, betegekkel, gyerekekkel. Az éjszaka hidegétől

nem tudtak aludni. Dermerten ültek ki reggel a ragyogón feltörő nap elé és sugaraiban próbáltak felmelegedni.

Nem jutottak ételhez harminchat órája. Legtöbbször az éléskamrájukat nem üríthették ki. A teveli kocsmákat már kilakoltatták, nincs enivalójuk.

Egy fiatal anya egyre ezt hajtogatja: legalább egy kis meleg levest adnának a gyerekek részére.

Férfiak nincsenek a siránkozók között. Azok sápadt arccal, összeszorított ajakkal gátakat építenek. Sziszifuszi munka. Az ár a sebtiben rakott töltés mögött tör elő. Az egyik acéldereku magyar tegnap délután így szólt:

— Az este munkából jöttem haza. Egész éjjel és egész nap lapátolom ezt a sarat, de nézze uram, semmit nem használ.

Lótás, futás, kapkodás mindenfelé. Mentik a menthetőt. A telep lázasan menekül. Szomszédok, jók is, rosszak is, most önfeláldozó szeretettel, emberfeletti erővel segítenek egymáson. A gyerekek is mind berendezési tárgyakat, ablakrámkákat, párnákat cipelnek.

Az ut közepén piros arcu buksi lányka szaladva keresi szüleit. Karján cirmos cicája. Az apró állat mintha értené, miről van szó, két első lábával átkarolja kis gazdájának patyolat-fehér nyakát.

Közben innen is, onnan is durrogásszerű robaj hallik. Házak dőlnek össze.

Szegény emberek fegyelmezett munkájával, évtizedes szorgalmával, bátor lemondásával, verejtékes kétéves munkájával felépített családi otthonok.

Hogy ez micsoda, csak az tudja megérteni, aki kenyerét olyan keservesen kereste meg, mint a telepiek és akik fészkeket fecske módjára maguk építették.

A házomlások nyomán porfelhő keletkezik és itt-ott egy-egy rettenetes sikoly: a mult ősszel építettük!

Sok ezer magyar család jutott most önhibáján kívül nyomorba, vált negyvennyolc óra alatt hajléktalanná. A társadalmi aparátus, mint ismeretes, nehezen mozdul. De mi most ne mérlegeljünk semmit! Ne keressük a baj okát, egyelőre ne kutassuk, hogyan és kinek mit kellett volna cselekednie. Egyetlen kötelességünk:

segítsünk bajba jutott testvéreinket,

Aki fedél alatt él, adjon hajlékot a hajléktalannak. Aki nem éhez, adjon kenyeret az éhezőnek.

Ne méricskéljünk most és ne folytassunk lelkiismeretünkkel alkudozást, teljesítsük mindnyájan keresztényi és magyar kötelességünket.

Aki mindjárt ad, a legtöbbet adja!

Budapesten

szerelettel várja régi otthona

HOTEL METROPOLE

Rákóczi ut 58 sz.

Teljes komfort
Elsőrendű konyha

A Reggeli Újság előfizetőinek 10%-os kedvezmény!
Tessék előjegyezni

Noviszád városa népkonyhák felállítására

Noviszád város szociálpolitikai osztálya, kedden délután intézkedést tett, hogy, amíg ki nem építik az árvíz károsultak széleskörű segélyezését, legalább élelmiszerbiztonságukat biztosítsák. Ekkor azonban kellemetlen meglepetés érte Kicin Predrag osztályfőnököt, mert nem tudott az egész városban kenyeret kapni. A noviszádi pékek eladták kenyerüket. Mindegyik elkészítéssel azzal védekezett, hogy csak annyi kenyeret süt, amennyit rendelkezésére áll és többel nem rendelkezik.

A keddi kellemetlen tapasztalaton okulva tegnap a pékek Ipartestületének elnökét kérte fel a városelnök, hogy gondoskodjon megfelelő mennyiségű kenyerről. Az Ipartestület elnöke erre tegnap délelőtt autóján végigjárta a pékeket és egyrészt a meglévő kenyeret vette át, másrészt utasítást adott, hogy több kenyeret süsse, mert a város csak így tud gondoskodni a kilakoltatottak élelmiszeréről.

Tegnap megtették az intézkedést, hogy megfelelő számú népkonyha is álljon a szerencsétlenek rendelkezésére.

A városi szociálpolitikai ügyosztály utasítást adott közegeknek az élelmiszerhez szükséges cikkek vásárlására és így ma már megkezdik működésüket a népkonyhák.

Nagy gondot okoz a kilakoltatottak elhelyezése is. Erre a célra egyelőre csak a Futaki-uti volt Haefner-malmot vették igénybe, mert más megfelelő hely nincsen, ha azonban ez nem lesz elég az otthon nélkül maradtak befogadására, akkor további helyiségeket fog génybe venni a város.

Az egyik népkonyhát itt fogják felállítani, egy másikat pedig kint a telepen a vagónlakók részére. Az élelmiszer a népkonyhák vezetésével megbízott telepieknek fogják kiosztani és azok gondoskodnak arról is, hogy a konyhák rendszeresen működjenek. Tegnap délelőtt a városi népjóléti bizottság is ülést tartott, amely szintén foglalkozott azokkal a teendővel, amiket az árvíz károsultak támogatása érdekében foganatosítani kell.

Rubája
ujj-
születik
ha az
ETILEN
cég tisztítja

Noviszád, Kralja Petra II. ucca 4
Vidékieknek asnap!

Több, mint
10.000 orvosi
elismerés!

Serravallo Kina-bor
vastartalommal

Gyengék, vérszegények, lábbadozók erősítésére
Kifűnő ize van!

Kapható minden gyógyszerárban, ára egyлитetes üvegben 77 dinár,
félлитeres üvegben 48 dinár, negyedлитeres üvegben 32 dinár

Reg. S. br. 3290 od 24 II. 1933

Kedvtelenségnek? Pyramidon

Ogl. reg. pod S. B. 1318 od 15. XII. 1938

Légi támadás Scapa Flow ellen

Angol jelentés szerint egyetlen hajó sem sérült meg - A zárlat fokozása csak a szövetségesek katonai gyengeségének bizonyítéka - mondják Berlinben

Berlinből jelentik: A német távirati iroda közlése szerint német repülőgépek kedd este ismét felkeresték a scapa-flow angol tengerészeti támaszpontot. Az első repülőgépek már visszaérkeztek kiindulási helyükre. Az eddig beérkezett rádiójelentések szerint a német gépek több angol hajót megfáradtak. Néhány hajót közvetlen lelétalálást ért, másokat a közelükben lehullott bombák robbanása rongált meg. Az egyik hajó oldalára dőlt, egy másikon erős füstképződést és lángnyelveket láttak.

Londoni hivatalos jelentés közli, hogy német repülőgépek támadást intéztek Scapa Flow ellen. A légerség a német gépeket elűzte. Egyetlen hajó sem sérült meg. Egy bomba a partra esett. Azt hiszik, hogy egy német gépet lelőtek — mondja a londoni jelentés. Egy másik angol jelentés közli, hogy az elrendelt légi riadó háromnegyed óra hosszat tartott. A léghárító ütegek tüzelése 50 percen keresztül szakadatlanul folyt. Amikor az angol vadászgépek a levegőbe emelkedtek, a német gépek eltávoztak. Egy szemtanú megerősítette, hogy egy német gép a tengerbe zuhant.

LÉGI HARC A NYUGATI FRONTON

Londonból jelenti az Avala: A Franciaországban állomásozó angol légi haderő főparancsnoksága a következőket közli:

— Kedden három angol repülőgép a nyugati arcvonalon, Metz közelében megtámadott és szétzúrt kilenc, »Messerschmidt 110« mintájú gépből álló német légi rajt. Valamennyi angol repülőgép visszatért állomáshelyére. A Reuter-iroda harctéri tudósítója szerint három Hurricane-rendszerű angol gép egy-egy német gépet lelőtt.

AZ OSTROMZAR FOKOZÁSA

Rómából jelentik: A szövetségesek ostomzárterveivel kapcsolatban a Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője megállapítja, hogy a norvég vizeken át szállított svéd ércet ellenőrzése, továbbá az Amerikából Szovjetországra átvitt áruk lefoglalása világos ellentétben áll a nemzetközi joggal. Anglia és Franciaország adagolni kívánja a semlegesek, elsősorban a balkáni semleges államok szükségleteit. A nyugati sajtó szerint a semlegesek amerikai vásárlásai a rendesen nagyobbak, minthogy a vásárolt árukat Németországnak adják tovább. A valóság — írja a Stefani-iroda szerkesztője — egészen más. Sok államnak azért kellett amerikai vásárlásait fokozni, mert nem tudja áruszükségletét az angol és francia piacokon beszerezni.

BERLIN: AZ ANTANTNAK NINCS KILÁTÁSA SIKERRE

Berlinből jelenti az Avala: Berlini politikai körökben kijelentik, hogy a szövetségesek a háború első hónapjában olyan módszereket alkalmaztak, amelyek használhatatlannak bizonyultak és ugyancsak a módszereket alkalmazzák most is. A nyugati hatalmaknak többé semmi kilátásuk sincs a sikerre és ezért külföldi segítséget keresnek. Nyilvánvaló, hogy Németországot nem győzhetik le katonailag és ezért a gazdasági háborúhoz folyamodtak. Anglia és Franciaország a legutóbbi négy hét alatt több ízben megsértette harmadik államok semlegességét, noha jól tudja, hogy a háború kiterjesztésének módszere politikai téren is kudarcra járt, aminek a legjobb bizonyítéka az akarata ellenére létrejött finn-szovjet béke. Ez kihatással volt a semleges államokra, amelyek semmiesetre sem kívánnak a háborúba belesodródni.

Német politikai körök előre tudták, hogy minderre sor kerül, mert az angol és francia közvélemény is tisztában volt vele, hogy a szövetségeseknek csak akkor lehet sikerük a háborúban, ha nem maradnak egyedül. Berlinben tudják, hogy a szövetségesek katonailag nem győzhetik le Németországot és ezért nagy figyelemmel kísérik a szövetségesek egyre fokozódó terrorját a semleges államokkal szemben. Berlinben tudják, hogy a francia kormány átalakítására is azért került sor, mert a szövetségesek minden vonalon kudarcot valloztak. Ezalatt pedig a német hadsereg erős, úgyhogy Németországnak semmitől sem kell tartania. Ezt legjobban bizonyítják a német hadsereg sikerei valamennyi fronton, különösen a tengeren és a levegőben. Anglia hiába közöl hazug jelentéseket sikereiről, mindezek csupán a Chamberlain-kormány helyzetének megtartása a

Chamberlain beszédének visszhangja

Párisból jelenti az Avala: Az egész francia sajtó részletesen foglalkozik Chamberlain beszédével. A lapok kiemelik, hogy az angol miniszterelnök nem fenyegette a semlegeseket, hanem figyelmeztette őket, hogy a zárlat fokozása a háború gazdasági térré viszi át. E téren a szövetségesek olyan fegyverrel rendelkeznek, amely Németországnak hiányzik és ennek neve: vásárlások. Franciaország és Anglia — hála egészséges pénzrendszerüknek — minden nyersanyagot megvásárolhat, míg Németország a sterling-frank-dollár tömbel szemben hátrányosabb helyzetben van. Másfelől Chamberlain tudatta a semlegesek-

célja. Németország ellenfelei bünyösek mindabban, ami történt, történik és történni fog. Ide tartozik a lengyel háború is.

A SZÖVETSÉGESEK PROPAGANDASZERVEZETEINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Londonból jelentik: A Londonban megbeszéléseket folytató Frossard francia propagandaminiszter kedd este az angol rádióban az angol propagandauügyi miniszterrel együtt beszédet mondott. Az angol propagandauügyi miniszter a két propagandaszervezet között létesített szoros együttműködésről beszélt és kijelentette, hogy a megállapodás a közös propaganda terén bizonyára hasznos eredményekkel jár majd. Frossard hangsúlyozta, hogy a propaganda egyre jelentékenyebb szerepet játszik a háborúban és ezért siettek meg-egyezésre jutni ezen a téren is.

FINNORSZÁG UJJÁÉPÍTÉSE

Kopenhágából jelenti: Kajander volt finn miniszterelnök, aki tudvalevően a finn segélybizottság vezetője, Kopenhágában tartózkodik. Kajander beszédet mondott és többek között hangoztatta, hogy a finn-szovjet béke következtében körülbelül félmillió ember számára kell új hajlékot teremteni Finnországban. Ezeknek negyedrése városi lakos, a többi pedig a vidéki lakossághoz tartozik. Hogy megteremtsek számukra a megfelelő munkakört, nagyszabású földreformra van szükség, egybekezdve parcellázásokkal és földkiszajátításokkal, arra az esetre, ha a magánosok részéről felajánlott föld nem volna elegendő. Kajander hozzátette, hogy az ország vasuti hálózatát is át kell építeni és Viipuriban új kivitelű kikötőt kell létesíteni.

Mindazokat a takarékpénztárakat, amelyek a szovjetnek átengedett területen vannak, bezárták. Számuk 37. A finn nemzeti bank visszafizeti a betéteket. A betétesek száma 75.000.

kel, hogy a szövetségesek nem tűrik, hogy a semlegesek nagy vásárlásokkal becsapják őket, mert nem bizonyosak benne, hogy e vásárlások nem Németország ellátására szolgálnak-e. Chamberlain elhatározta a semlegesek nyersanyagszállításainak racionalizálását anélkül, hogy meg akarná fojtani a semlegesek gazdasági életét. Az angol miniszterelnök tehát — Franciaországgal egyetértésben — bejelentette a gazdasági háborút.

A Petit Parisien szerint Chamberlain beszéde jelentős fordulat a hadviselésben. A beszéd ugyanolyan határozott, mint Churchill legutóbbi nyilatkozata. Németországot meg-

fosztják a háború folytatásához szükséges anyagoktól és a zárlat egyre komolyabb lesz.

Az Ordre szerint eddig kétféle semlegesség volt: az egyik kedvező volt Németországra nézve, a másik pedig a nemzetközi joghoz alkalmazkodott, tehát csak a szövetségesek szempontjából volt érvényes. A szövetségesek nem tűnnek többé kétféle intézkedést ugyanazon államok részéről.

A Journal zürichi tudósítója szerint a németek a zárlat és a tengeri háború fokozására ellenintézkedésekkel válaszolnak, világos azonban, hogy lehetőségeik korlátozottak.

A NÉMET SAJTÓ CHAMBERLAIN BESZÉDÉRŐL

Berlinből jelenti az Avala: Deutsche Allgemeine Zeitung kiemeli, hogy Chamberlain beszédének tartalma nem új. Németország már most kijelentheti, hogy a szövetségesek terveinek keresztülvitele Németországban a legerélyesebb ellenhatással találkozhat. Az a nyomás, amelyet a nyugati demokráciák a kontinentális államokra gyakorolni készülnek, csak újabb kísérlet arra, hogy a háborút más államokra is kiterjesszék. Ez a kísérlet gazdasági szempontból örütség. Maga Chamberlain kijelentette, hogy Nagybritannia semmiesetre sem vásárolhatja fel az európai államok egész feleslegét. Tény az, hogy ezek az országok élénk kereskedelmi kapcsolatban vannak Németországgal és ez az állapotot továbbra is fenn tartják — írja a lap.

A Berliner Börsenzeitung kiemeli, hogy Chamberlain a nyersanyagok közül, amelyek németországi bevételét meg kell akadályozni, főleg a zsirt emelte ki. Ezzel újból igazolta, hogy a tengeri zárlat célja Németország kiéheztetése.

A Völkischer Beobachter ezeket írja: Mindeme fenyegetések után, amelyek a nyugati demokráciák politikai és katonai gyengeségének bizonyítékai, felmerül a kérdés: Ki ellen harcol voltaképpen Anglia? A semlegesek elleni háború nem jelent közvetlen háborút Németország ellen, a szövetségesek főhaditanácsának döntései pedig egyedül a semlegesek ellen irányulnak. Ha Chamberlainnek sikerülne terveit megvalósítani, ez az egész európai gazdasági élet megebénítésát jelentené. Az európai gazdasági élet nem képzelhető el Németország, mint a legnagyobb ipari állam és más államok közti árucsere nélkül.

A SZÖVETSÉGESEK HADITERVEI

Berlinből jelenti az Avala: A német sajtó feltűnő beállításban közli a Regime Fascista jelentését a szövetségesek háborús céljairól. A Deutsche Allgemeine Zeitung ezeket írja:

— A nyugati demokráciáknak új felosztására vonatkozó terveit már régen ismeretesek. Ezekről a tervekről nyilatkozott már Reynaud francia miniszterelnök és Habsburg Ottó is, aki ezidő szerint Amerikában van. Most a nyugati diplomácia Olaszország ellen irányuló terveit is nyilvánosságra kerültek. A Regime Fascista szerint, amikor Welles látogatást tett egy aktív francia miniszternél, az asztalra Európa térképe volt kiterítve, amelyen egyes elasz és magyar területeket elszakítandóknak jelölték meg. Ez a terv ellentétben áll a külföldi államok semlegességével és sértettségével.

Ki felelős a noviszádi árvizkatasztrófiáért?

Noviszádon tegnap 698 centiméter volt a Duna vízállása. Amióta hivatalosan jegyzik az árságát, ennyire még nem emelkedett a Duna vize Noviszádon.

A katasztrófa 1876. évi árvíz alkalmával csak 637 centiméter volt a vízállás.

Igaz, hogy akkor még nem voltak megfelelő védőgátak és így a Duna Futak felől, valamint a Duna-utca végéről nyomult be a városba. A mai Vasut-utca környéke, a Wilson-tér, a Duna-utca és környéke, a Futaki-ut külső része akkor mind víz alatt állottak. Ezek csak a lakott területek voltak, amelyeket az 1876. évi nagy áradás alkalmával elöntött a Duna vize, de ezenkívül a nem lakott területeken is sok ezer hold városi föld került víz alá.

A hatvanégy év előtti árvíz készítette a város akkori vezetőségét arra, hogy gátakkal védekezzen az esetleg újból megismétlődő áradás ellen. A gátat idők folyamán ki is építették és az akkori viszonyoknak teljesen megfelelt. Körülbelül 670 centiméteres vízmagasság volt az, amelynek a noviszádi régi védőtöltések ellenállhattak. Ez a magasság elegendő is volt, ha tekintetbe vesszük azokat a hatalmas árterületeket, amelyek akkor mind nagymennyiségű vizet tudtak felvenni. Hatvanégy év alatt azonban nagyon változott a Duna környéke.

Az árterületeket mindenhol lecsapolták és így magas vízállás esetén nem volt hova lefolyni a víznek, az mind a Dunában maradt. A háboru óta pedig a Duna medrének tisztítására sem fordítottak sehol sem olyan gondot, amint az feltétlenül szükséges lett volna. Mindezek a körülmények azonban hozzájárultak ahhoz, hogy az idej magas vízállás katasztrófa következményekkel járjon éppen Noviszádra nézve.

A Duna felső szakaszain, különösen az 1926. évi áradás után, végig új és hatalmas gátakat emeltek, nehogy a folyó kiléphessen medréből. Noviszádtól lefelé pedig ugyancsak építettek gátakat és ármentesítették a réteket, úgy, hogy a folyó itt is békésen folyt, nem szabadulhatott meg sehol sem fölös vízmennyiségétől.

Míg tehát így mindenhol gondoskodtak az ármentesítésről, addig Noviszádon nem történt semmi. Illetve történt valami, de ez a város lakosságának biztonsága szempontjából nem jelentett semmit.

Hét millió dináros költséggel kiépítették a nagyrétet és hadiszíveget védő gátat, amely azt célt ért volna hivatva szolgálni, hogy a város az így nyert négyezer holdnyi területet jó áron bére adhassa. Ez is rossz üzlet volt, mert a töltés emelésével ez a terület még nem vált vízmentessé. Sokkal alacsonyabban fekszik, mint a Duna és így a belvíz levezetéséről kellett előbb gondoskodni, mert amíg ez nem nyert megoldást,

nem lehetett azt művelésre kiadni, illetve nem akadt volna olyan bolond, aki azt akár bérbevette, akár megvásárolta volna. Még egy pár millió dinár kellett tehát beölni és ebből a pénzből vízlevezető árkokat ásni, szivattyutelepet létesíteni és felszerelni. Csak, amikor ez mind elkészült, vált lehetővé ennek a területnek az értékesítése.

Míg tehát a város szántóföldek ármentesítéséért közel tízmillió dinárt adott ki, addig a város lakosságának biztonságáról nem gondoskodott semmit.

Már az 1926. évi árvíz megmutatta, hogy az ugynevezett felsőtöltés, amely a csatorna torkolatától a futaki határig terjed, nem alkalmas arra, hogy egy újabb áradás esetén megvédje a város lakosságát. Tizenégy év előtt Futak felől jött a víz az Adamovics-telepre, amelynek közel hétezernyi magyar népe aggódva figyelte a vízállás jelentéseket és éjjel-nappal dolgozott, csak hogy megmentsék a városukat. A víz azonban így is benyomult és tetemes károkat okozott.

Szakértők már akkor kijelentették, hogy a felsőtöltés, elsősorban pedig az a része, amely a téli kikötőtől a futaki határig terjed, már nem jó. Figyelemztették az illetékeseket, hogy még egy 659 centiméteres vízállás ez a töltés nem bír el.

A tizenégy év alatt változó különböző városi vezetőségek azonban ennek ellenére sem tartották szükségesnek a felsőtöltés megerősítését. Volt egy városelnök, aki a telepi lakókkal akart ármentesítő társulatot alakítani, hogy azok fizessék meg a töltés építési költségeit, ugyanakkor, amikor a nagyrétet és hadiszíveget a töltés építésére tíz millió dinárja volt a városnak.

Szomorú tény ez, amit nem lehet elhallgatni.

Idejében tett óvintézkedésekkel elejét lehetett volna venni a katasztrófiának

Négy héttel ezelőtt, mikor megindult az olvadás és az első jelentések érkeztek, hogy áradás fenyegeti a folyók menti helyeket, sejteni lehetett, hogy Noviszád sem kerül el a veszélytől. Különben is minden laikus tudta, hogy az óriási hómennyiség, amely az elmúlt télen Közép-Európa földjét betakarta, sokkal több a szokásosnál és olvadása minden bizonyosan árvízveszélyt jelent. A laikusok tudták ezt, de az illetékesek ennek ellenére sem tettek semmiféle óvintézkedést idejében. Legelőbb is Noviszádon nem történt semmi. Illetékes helyen azzal védekeznek, hogy nincs ármentesítő társulatunk, nincs megfelelő töltésünk, továbbá, hogy az utolsó napokban kényszermunkára kirendelték nem dolgoztak úgy, amint kellett volna, sőt egyes csoportok lázadtak különböző intézkedések és az alacsony bérék ellen. Ilyen és hasonló mentségekkel védekez-

het elhallgatni, hogy a városi vezetőségek nem találták szükségesnek a felsőtöltés megerősítését vagy újjáépítését, akkor, amikor mindenki előtt világos volt, hogy az nem bír el még egyszer 659 centiméteres vízmagasságot.

A Délbácska 1926. július 15-én számában egy szakértő a következő nyilatkozatot tette: »Noviszádnak az a legnagyobb hibája, hogy nincs megalakult és megszervezett ármentesítő társulata. Csak akkor védekeznek az árvíz ellen, amikor a víz már katasztrófiával fenyeget.

Mirkov főmérnök, aki az árvédelmi munkálatokat 1926-ban vezette, ezeket mondta a noviszádi töltésről: »A legnagyobb baj abban rejlik, hogy a noviszádi töltések nagyon rosszul vannak építve és igen kisméretűek. A felépítésük primitív, a védekezés tehát fölösleges.

Két szakértő tizenégy év előtt jelentette ki, hogy a noviszádi védőtöltés rossz és nem tud ellenállani az árvíznek.

A város vezetősége pedig ennek ellenére sem tett eddig még semmit sem, hogy a helyzetet javítson, kivéve, hogy a nagyréti és hadiszízei földek ármentesítésére tíz millió dinárt adott ki, ugyanakkor a városnak azt a részét, ahol hétezer ember lakik, az Adamovics-telepet nem tartotta szükségesnek megvédeni az árvízveszély elől. Nem akarjuk most kutatni, hogy ki a felelős a katasztrófiáért, de hangsúlyozottan rá kell mutatnunk arra, hogy, amikor 1927-ben választott képviselőtestülete volt Noviszád városának és abban tizenöt magyar bizottsági tag is volt, ezek követeléseik közé felvették a telepi védőgát megerősítését is.

Sajnos a választott törvényhatósági bizottság csak rövidéletű volt, nem valósíthatta meg terveit és az utána jövő képviselőtestületeknek fontosabb dolguk volt, mint hétezer Adamovics-telepi magyar háznak és kis vagyonkijának biztosítása.

Tomán Sándor

Vrbászi községi tisztviselők a bíróság előtt

Szomborból jelentik: Szarka Szvetisláv büntetőbíró hármastanácsa tegnap délelőtt kezdte tárgyalni Milovancev Szevján 54 éves volt sztarivrbászi községi elnök, Borota Bránko 44 éves volt községi jegyző és Radivojev Novák 25 éves volt vrbászi községi tisztviselő sikkasztásainak ügyét. A vádirat szerint Milovancev és Borota 1933-ban 15.179 dinárt sikkasztottak el hivatalos minőségben, ezenkívül elsikkasztottak még 43.153 dinár községi pótdólt és kisebb-nagyobb összegeket, több ezer dinár értékben. Az ügyben már tartottak tárgyalást akkor dr. Deák Leó védőbeszéde után

valamennyi vádlottat felmentették a vád és következményei alól.

Az ügy felebbezés folytán a semmitőszékhez került, amely megemléstette az elsőfoku bíróság ítéletét és új tárgyalásra vetette vissza az ügyet.

A tárgyaláson mindhárom vádlott erélyesen visszautasította a vádat és ártatlanságát hangoztatta. Milovancev Szevján kijelenti, hogy ő nem kezelte a pénztárt, az kizárólag az elhunyt Máties Tódor volt községi pénztáros dolga volt. Borota kijelenti, hogy nem tudott semmit a szabálytalanságokról, soha nem kezelet pénzt és senkit sem utasított, hogy szabálytalanságot kövessen el, mint ahogy azt a vádirat egyik pontja mondja.

Mindent csak ellene indított alaptalan hajszának minősít.

Radivojev szintén ártatlanságát hangoztatta, a befolyt összeget mindig hiánytalanul továbbították az adóhivatalba. A tanúhallgatások után a bíróság a tárgyalást április 11-re halasztotta el, amikor is újabb tanukat hallgatnak ki.

Berlin válaszol az ostromzár fokozására

Rómából jelentik: A Popolo di Roma szerint az angol sajtó — bizonyára utasításra — nyugodtabb hangon tárgyalja a Chamberlain beszédében felvetett kérdéseket. Az angol lapok egyes cikkeit kísérleti léggömbként kell felfogni, mert meg akarják tudni, hogy egyes kérdésekkel szemben mi a semlegesek állásfoglalása. A lap figyelemreméltónak tartja, hogy Chamberlain választat elé állítja a semlegeseket, de amikor megemléstette a Németországgal szomszédos államokat, kivételt tett Olaszországgal, Magyarországgal és Oroszországgal.

A Messaggero londoni tudósítója szerint az Északi-tengeren hatalmas légi csata van kifejlődésben. Ugyanez a lap közli, hogy Németország nem hagyja válasz nélkül az ostromzár fokozását és Hitler hosszas tanácskozásokat folytatott Németország valamennyi katonai és ipari vezetőjével.

Bukarestből jelentik: Dr. Neubacher követ, a délkelet-európai kérdés gazdasági ügyeivel foglalkozó német birodalmi külön megbízott Bukarestben tartózkodik. Csak most vált ismeretessé, hogy dr. Neubachert hétfőn délután Károly király hosszabb magánhallgatáson fogadta.

Csubrilovics és Konzstantinovic miniszterek látogatását a jugoszláv-magyar jó szomszédai viszony újabb bizonyítékának farítja a magyar sajtó

Budapestben ünnepélyes fogadtatásban részesítették a jugoszláv földművelési és tárca nélküli minisztert

Budapestről jelentik: Dr. Csubrilovics Bránkó jugoszláv földművelési miniszter szerdán reggel Budapestre érkezett. A jugoszláv miniszter érkezése alkalmából a nyugati pályaudvar előcsarnokát jugoszláv és magyar lobogókkal díszítették fel, a kijárat előtti térségen pedig rendőr díszszázad sorakozott. Az ünnepélyes fogadtatáson megjelent Teleki Mihály gróf földművelési miniszter, minisztériumának több államtitkárával és főtisztviselőjével. Ott volt Rasics budapesti jugoszláv követ vezetésével a követség tisztikara, továbbá a budapesti jugoszláv kolónia sok tagja. Csubrilovics minisztert Teleki Mihály gróf üdvözölte szíves szavakkal. A jugoszláv földművelési miniszter társaságában érkezett Budapestre Konzstantinovic tárca nélküli miniszter, továbbá Cvijanovic helyettes földművelési miniszter, valamint Alekszics kabinetfőnök.

Csubrilovics Bránkó dr. földművelési miniszter délelőtt féltizenegy órakor ünnepélyes keretek között megkoszorúzta a Hősök emlékművét. Csáky külügyminiszter délelőtt féltizenkettőkor fogadta a jugoszláv földművelési minisztert és Konzstantinovic tárca nélküli minisztert. A megbeszélésen Rasics követ is jelen volt.

A német lapok budapesti tudósítói beszámolnak a jugoszláv és az olasz földművelési miniszter Magyarországra érkezéséről s utalnak arra, hogy a külföldi államférfiak látogatását Magyarországon nagy meglepéssel üdvözik.

A JUGOSZLÁV BEVASÁRLÓ BIZOTTSÁG BUDAPESTEN

Budapestről jelentik: A magyar fővárosba megérkezett a jugoszláv bevásárló bizottság, amelynek tagjai Gec Milutin, a földművelési minisztérium állategészségügyi osztályának főnöke, továbbá Koprivica Árszó és Zidansék Joszif osztályfőnökök. A bizottság tagjai azonnal érintkezésbe léptek az illetékes magyar tényezőkkel és megtekintették a tenyészállatvásárt, ahol bevásárlásokat eszközölnek.

A MAGYAR SAJTÓ A JUGOSZLÁV MINISZTEREK LÁTOGATÁSÁRÓL

A tegnapi magyar lapok mind részletesen írnak Csubrilovics dr. és Konzstantinovic miniszterek látogatásáról. A kormány lapja az »Esti Újság« meleg szavakkal üdvözli dr. Csubrilovicsot és fényképet is hozza. Cikkében többek között azt írja, hogy a földművelési miniszter a legtekintélyesebb jugoszláv miniszterek egyike és kiváló szakember.

»Dr. Csubrilovics nemcsak szakember — írja a lap, — hanem régóta, mint a jugoszláv-magyar gazdasági együttműködés híve ismeretes. Ez a látogatás annak bizonyítéka, hogy továbbra is a jó szomszédai viszony és a kölcsönös megértésnek híve. A magyar nép őszinte örömmel fogadja a jugoszláv vendéget, akinek látogatása a Jugoszlávia és Magyarország közötti jó szomszédai viszony újabb bizonyítéka.«

HIREK

MELEG, TULNYOMÓRÉSzt FELHŐS IDŐ

Jugoszláviában tegnap tulnyomórészt derült, enyhe idő volt, eső csak a Vardárbánságban volt. A hőmérséklet mindenütt emelkedett. Az ország belsőjében enyhe éjszakai fagy volt, egy szintén a hegyvidéken is. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevlyén —6, a legmagasabb Mosztárban +17 fok volt. Időjárás április 4-re: Meleg, tulnyomórészt felhős idő várható, az ország északnyugati részén csapadékkal. A nap két 5 óra 14, lenyugszik 13 óra 9 perckor.

— e —

Két gyilkossági ügy a noviszádi törvényszéken. Tegnap a noviszádi törvényszék ötös bírói tanácsa két gyilkosság ügyét tárgyalta. Panicsanin Marijan 23 éves szilbási földműves azért került a vádlottak padjára, mert ez év január 8-án botjával agyonverte Gajnov Szevánt. A bíróság a vádlottat tízevi fegyházra ítélte. — Sztokánovic Dora noviszóvi földműves a bíróság azzal vádolta, hogy Szemeris Henrich Mártont úgy összeverte, hogy a szerencsétlen nemsokára meghalt. A bíróság Sztokánovicot önvédelem címén felmentette.

FÜZŐ-UDONSÁGOK

STROMER MIDERSZALÓV

Noviszád, Ustavska 13

Bostrányos verekedés a petrovgrád Vojvodina-kávéházban. Petrovgrádról jelentik: Jocić Eugen ismert petrovgrádi ügyvédjelölt, volt parlamenti képviselője kedden délután a Vojvodina-kávéházban kutyakorbáccsal összeverte dr. Dosen Vojislav volt országgyűlési képviselőt. A verekedésnek politikai természetű személyi sérelem a háttere.

Véres testvérharc Irigen. Kedden délután véres testvérharc volt Irigen. Bogojevics Glisa 60 éves irigi földműves Lyubomir nevű bátyjával a földjét szántotta, munka közben azonban valamin összeküldöztek és verekedés tört ki közöttük. Bogojevics Glisa fejével támadt a bátyjára, aki szintén fejét ragadott fel és azzal úgy rávert támadója fejére, hogy be kellett szállítani a noviszádi kórházba, ahol élet és halál között lebeg. Bogojevics Lyubomir őrizzetbe vették.

A szuboticiai törvényszéken pénteken tárgyalják másodszor Csonka Anna horgosi asszony gyilkosságának ügyét. Szuboticiáról jelentik: A szuboticiai törvényszéken holnap, pénteken délelőtt 9 órai kezdettel tárgyalják másodszor Csonka Anna horgosi asszony gyilkosságának ügyét. Az államügyészség előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal vádolja a nőt. A vád szerint Csonka Anna légyapáridattal megmérgezte Orosz Károly nevű vadházastársát. A vádlott a vizsgálat során azzal védekezett, hogy férje tüdővész volt s ez is vitte sirba. Az ügyészség szerint igaz ugyan, hogy Orosz tüdővész volt, de halálát mérgezés okozta. Az elhunyt belső szerveit megküldték a beográdi főorvosi szakértők-höz véleményezés végett s annak alapján hirdetnek majd ítéletet Csonka Anna felett.

698 CENTIMÉTER A VIZÁLLÁS

A noviszádi révkapitányság közlése szerint tegnap, szerdán délután 5 órakor a Duna vízállása 698 centiméter volt, tehát dél óta 2 centimétert emelkedett.

Ha tételek b'ondelkeretbe kívánja

Részlettel Rápell

Íjőn hozám:

ANDRIJA MA TINKO

Noviszád, Mr. Petra II. u. 36. Tel. 34-64

BÁCSKOGRADISTEI HIREK. Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint március hónapban született 5 fiú és 3 leánygyermek. Elhaltak: Deszpotov Vujica 51 éves, Lanscv Sztána 5 hónapos, Zárics Milos 17 hónapos, Medurics Jován 80 éves, Gucunski Cveta 14 napos, Bacsejac Nenád 47 éves, Deszjánov Szmilyka 6 éves, Brankov Szavetozár 73 éves, Rác Jozefina 61 éves, Fölvincz Áron 9 éves, Rajakov Pavle 62 éves, Magyar Sándor 46 éves, Doroski Natalija 86 éves, Gyurcsik Julianna 72 éves, Gárics Danica 75 éves és Radoszavlyev Boszilyka 36 éves korában. Házasságot kötöttek: Vukadinov Marinko és Kozarov Szofija, Jovics Gyorgye és Milinkov Jovanka, Popovics Mán és Brankov Szofija, Halápi Lajos és Megyeri Mária, Rideg József és Zavarkó Viktoria, Wittmann Lajos és Topolcsányi Teréz, Vinkovics Sándor és Pazaver Erzsébet. — Ürmös Imréné estefelé az uccán fáradtan vergődő galambot fogott el, mely megelőzőleg a telefontörbe ütközött. Ürmösné a galamb lábán alumínium gyűrűt talált, melybe keresztbe »Belg 300« volt beéprélve, körül pedig 30003 939 szám. — Markov Vujo ornitológus az esetről értesítette a budapesti Madártani Intézetet, hogy hol és mikor gyűrűzték föl az itt talált galambot. — A füzölő parancsnokság gyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgya a laktanya fölavatási ünnepségének megtárgyalása s a program végleges összeállítása volt. A parancsnokság úgy határozott, hogy az ünnepély műsorát kinyomajlja s meghívó kéretében megküldi az összes bécskai társaságoknak. Az ünnepély keretében rendezendő füzölő versenyekre egyesektől már 7 sorleg érkezett a parancsnoksághoz. — A laktanya-avatási ünnepély az eddigi megállapodás szerint pünkösd első napján május 12-én lesz s az előkészületeket tekintve, nagyszabásúnak ítélik.

— ELESEN LÁT, mint a sas, diplomás optikus Krizshaber szemüvegén. Szubotica, Alekszandrova 7.

SZUBOTICAI HIREK. A rendőrség tovább folytatja a fűszerüzletekben a mérlegel ellenőrzését és szerdán délelőtt újból 20 kereskedőt állítottak a rendőrség elé, mert hitelesítetlen mérlegelést tartottak az üzleteikben. A rendőrség a kereskedőket 300—600 dinárig terjedő pénzbírságra ítélte. — A rendőrség szánegyenöt dinár pénzbírságra ítélte Boros Antal és Boros János vendéglőst, továbbá Tóth Sándor ludasi legényt, mert este, lémpa nélkül kerülőpároztak az uccán. — Özv. Hegyi Mihályné feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába és elvitték az ágyneműjét. A rendőrség keresi a tolvajokat. — Pletkocsics Sándor mérnök lakásáról ismeretlen tettesek fahérműveket loptak. — A tavankuti csendőrség feljelentést tett a szuboticiai rendőrségen Szekulics Niko'a tavankuti földművelőlegény ellen, aki megzavarta nagyszombatban a feltámadási körmenetet. Szekulics a feljelentés szerint részegen kerékpárral behajtott a feltámadási körmenetbe. A rendőrség megindította az eljárást a kegyeletsértő földműves ellen.

KÜLFÖLDI TÖZSZEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.60—7.90, Prága 65.80—66.20, Berlin 5.63—5.67.

Zárich: Beograd 10, Páris 9.025, London 15.93, Newyork 445, 75, Brüsszel 76.15, Ml'á-6 22.52, Amsterdam 236.60 Berlin 178.60, Szófia 5.50, Bukarest 3.40.

Tőzsde

BEOGRÁDI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: (kinlátat — kereslet dinárokban) + 28.5% prim.

Április 3.

London (egy font) 160.90—157.70, Páris (100 frank) 91.40—89.10, Newyork (100 dollár) 4483.75—4423.75, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Milánó (100 líra) 220.80—223.70, Amsterdam (100 holl. frt.) 2386.50—2348.50, Berlin (100 márka) 1795.88—1778.12, Brüsszel (100 belga fr.) 768—756, Szaloniki (100 drachma) magánklíring 31.85—31.15, Newyork magánklíring 5520—5460, Berlin magánklíring 1490—1470.

Állampapírok: 7%-os beruházási kölcsön 101.50—100.50, kötés 101.50, 7%-os Hip. bank kötvény —102, 8%-os külföldi kölcsön 101.75—101, 7%-os külföldi kölcsön 94—93.25, 4%-os agrárkölcsön 53.50—53, 2 1/2%-os Ratna Stele 445—443, kötés 445, 6%-os bégluk 78—75.50, kötés 78—77.75, 6%-os dalmát agrár 72—71.50, kötés 71.25.

Részvények: Narodna Banka—7840, Agrarna Banka 196—194.50.

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Noviszád környéki 214—216, Szombor környéki 213—215, középbácskai 214—216, felsőbácskai 216—218, baranyai 215—217, tiszai uszály 219—221, felsőbánáti 214—216, délbánáti 209—211, szerémi 213—215, szlavóniai 214—215. — Rozs, bácskai, 177.50—180, Arpa 64/65 kilós, bácskai és szerémi 190—192.50. — Zab, szerémi 172—174, szlavóniai 173—175, Tengeri, bácskai 167—169, vrsaci pari-

tásban 167—169, indiai paritásban 167—169. Buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 325—325, kettős 305—315, ötös 285—295, hatos 285—275, hetes 235—245, nyolcas 165—170, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 320—330, kettős 309—310, ötös 280—290, hatos 260—270, hetes 230—240, nyolcas 165—170. Buzakorpa jutásakban bácskai és szerémi 150—152.50, bánáti 147.50—150. Fehér bab 2%-os, bácskai és szerémi zsák nélkül 440—445. Sertézsír 25 kilós kánákban bruttó nettóért 1750—1775, hordókban netto, franko hordó 1800—1825. Irányzat: tartott. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 212—214, bácskai 213—215, szerémi 212—214, szlavóniai 213—215, felsőbácskai 215—217, délbánáti 208—210, felsőbánáti 215—217, Tisza, bácskai uszályból 218—220, Tisza bánáti uszályból 218—220. Rozs, bácskai vasút 177.50—180. Zab, bácskai vasút 172—174, szerémi és szlavóniai 172—174. Arpa, bácskai 64—65 kgos 185—187.50, szerémi 64—65 kgos 165—187.50, bácskai tavaszi 68 kgos 200—202.50, baranyai tavaszi 69 kgos 202.50—205. Tengeri, bácskai, új 171—173. Bab, szokvány 440—445. Buzaliszt: Nullás gg és g 325—345, kettős 305—325, ötös 285—305, hatos 285—285, hetes 235—255, nyolcas 165—170. Korpa, bácskai és szerémi 155—160. Sertézsír, új nagyhordókban 17.50—18.50, új középhordókban: 17.75—18.75, új kis hordókban 17.75—18.75. Kánában bruttó nettoért 17—18. Füstölt szalonna: 16—17, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül: 16.50—17.50. Irányzat: kukorica csendesebb, buza szilárd.

MARTONOSI HIREK. A község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott Eremics Tósi elnökletével. A tizenhat pontból álló napirendben több érdekes ügy is szerepelt. A bányászati osztály felszólította a községet, hogy a községbe bevezető három kilométeres kövesutat, amely teljesen kalmatlan a közlekedésre, a község köteles haladéktalanul rendezni, mivel az a községi utak közé van fölvéve. A közgyűlés erre a célra szavazott dinárt szavazott meg, de mivel ez az összeg valószínűleg nem lesz elegendő, a további költségek fedezésére a bányai hivatal hozzájárulását kéri. A segélykérés lebonyolításával négytagú bizottságot bízott meg. — A többször tárgyalta községi alapszabálytervezetet a felsőbb hatóság jóváhagyta. A közgyűlés tudomásu vette — Az előjárás indítványára a község a hivatalokban mutatkozó munkatorlás feldolgozására a költségvetésben nagyobb összeget biztosított ideiglenes munkaadó részére. — Az új település ház helyének telekkönyvezéséhez hozzájárult a képviselőtestület, azzal, hogy a háztulajdonosok kötelesek megváltási díjat fizetni a telkekért. Az u. n. »Booskorvető«-ben levő házhelyekért 50 dinárt, a község többi részén levőkért négyezer forintot 5 dinárt köte és a telkek mostani tulajdonosa fizetni. Tekintve, hogy ez a döntés elv. jelentőségű, jóváhagyása után egy régi óia húzódo ügy nyer kedvező befolyást. Az így befolyt összeget, az utépítési alapoz csatolják. — Az u. n. Matkovcs-től levő községi földterületek az ottani földtulajdonosok lasként nagy kiterjedésű szántót elszántottak. A község átengedte az elszántott földterületeket, ha négyezer forintot 15 dírtáros áron megveszik a földtulajdonosok. A földterület szintén az utépítési alap rendezésére becsatolják. — Sztárcanizsa a község csatlakozását kérte ahhoz az akcióhoz, hogy Kanizsán átlisanak fel járásbírói rendeltetést és közjegyzői hivatal. A község ötéstitűt magáévá tette a tervet, ha ez a községre nem jelent újabb anyagi megterhelést. — A most lejáró községi költségvetést július 1-ig

SZÖVET, SELYEM

meghosszabbította a közgyűlés, mert az új költségvetés még nem végleges. — A képviselőtestület tudomásu vette az alacsonyabb minőségű községi alkalmazottakról szóló új szabályzatot, amely szerint a község köteles minden egyes alkalmazott után egy évi fizetést kitevő összeget a központi segélyalapra befizetni, hogy a segélyezést az alap végezze. A közgyűlés befejezése után az elnök Eremics Tósi községi elnök bejelentette, hogy az agrárföldök után járó közel két és fél millió dírtáros összeg az egyik szertal banknál lehetne van helyezve. Az összeg rövidesen közzéadásra kerül az urbari községi tagjai között. — A Tisza ma éjszaka a község a től eltérő K'srét alacsony gátját több helyen átszakította. Ezzel ismét nagy kiterjedésű szántó került víz alá. A kár igen nagy. A Tisza most már teljesen körülvette a községet, azonban nagyobb veszély még nincs, mert a községet erős töltés védi az árvízről. Mindemellett minden intézkedést megtettek a töltés erősítésére. — Antócz Klára 76 éves korában meghalt. Nagy részét mellett temették el.

Képramának **Blondel kere?**
Jovan **Lerch** üzlete **vezei!**
Noviszád, Kr. Petra II 21. Tel. 30-74

— Akinek átvágya megcsappant és bélműködése renyhe, annak a természetes »Ferenc József« keserűviz csakhamar rendbe hozza az emésztését és szabalyozza az székletét. Reg. S. br. 15485-35.

IRKA-FIRKA

Oliver Stanley angol hadügyminiszter a napokban Alvershotba utazott, hogy megemlékjen az ott gyakorlatozó kanadai csapatokról. Vele volt Andrew George McNaughton altábornagy, a kanadai hadsereg főparancsnoka és a tábornoki kar több tagja. A hadügyminiszter, amikor kiszállt autójából, a kocsiiban hagyta gázalacát. A kanadai főparancsnok szintén. A csapatok egy ütközetet mutattak be, rohammal gyors fedezék készíttéssel, dróttakadályok beállításával. Stanley miniszter elragadtatással nézte a kanadaiak nagyszerű hadmozdulatait, az ellenállhatatlan erejű támadást és az ügyes védekező taktikát. Tekintete azonban egyszerre elkomorodott. A kanadaiak sietve csatolták fel a rohamos sakra a gázmaszkot: sűrű fehér füstfelhő kezdett hőmpölygni a támadók irányából. Igazi mérgező gáz. A közelben tartózkodó miniszter zsebkendőjével törülgette könnyező szemét és futólépésben sietett a gázmaszkjához.

— Hiába — mondotta később, a veszedelem elmúltával, mosolyogva — a gáz nem ismer tekintélyeket. Egyformán ellensége mindenkinek.

Három idézet:
Rudyard Kipling mondja: Férfiak, nők néha hosszú harcok után elérik, hogy elhisszik nekik egy valószínűleg átszó hazugságukat. Egy ház azonban csak az igazat vallhatja azokról, akik valaha falai között éltek.
Oscar Wilde: A férfiak mindig arra törekednek, hogy a nő első szerelme legyenek. A nőkben sokkal finomabb az ösztönös vágy: azt szeretnék, ha ők lennének az utolsó regény a férfi életében.
Bernard Shaw: A fiatalság csodálatos isteni adomány. Milyen kár, hogy olyankor pazarolja el az ember, amikor még — gyermek.

Anellában az egyházak is részt vesznek a nemzetvédelmi feladatok irányításában. Időnként gyűlésekre hívják össze a híveket, hogy ébren tartsák bennük a hitet és bizalmat a nemzet erőfeszítéseit iránt. Egy ilyen egyházi összejövetelen Londonban a kerület vikáriusa ékes szavakkal bizonyította, hogy nincs ok kishitűségre, a szigetország lakosságának nem kell semmitől sem tartania.
— Rem benne — mondotta megnyugtatóan —, hogy még London légi bombázására sem fog sor kerülni.
A helyi önkormányzat csatlakozott fel egy energikus hölgy:
— Ugyan miért ne — szól közbe önfeléd méltatlankodással — éppen még pénzünkbe kerül London légi védelme...

RIGYICAI HIREK. Deutsch Márton rigyicai gazdálkodó a kertjét akarta felszántani. Amikor az eke a kut közelébe ért, a lovak beszakadtak a kutba és lehetetlen volt élve kimenteni őket. — A szombori Katolikus Legényegylet vasárnap, április 7-én Rigyicán vendégszerepel és bemutatja a »Csók a pusztán« című kitűnő népszínművet. — Ráics Veszél 49 éves munkás az udvarában összeesett és meghalt. Az orvosok megállapították, hogy Ráicsot szívizélhűdés ölte meg.

— Lóvizsgálat Molen. A rendes évi lóvizsgálatot április elsején tartották meg Molen. Déle öt felülvizsgálták a lovakat, délután pedig a fuvaros és bérkocsi lovakat oltották be fertőző betegségek ellen.
— Dr. Holländer (volt Brezovszki) szanatórium. Noviszád, Kr. Petra II. 175. Telefon 24—26. A Vajdaság egyik legjobban felszerelt magánkórháza. Sebészet, belgyógyászat, szülészet, orthopédia. Szabad orvos választás.

favaszi divatkülönlegességek

— Százhusz százalékban állapították meg Mállygós község ezévi pótdíját. Mállygósról jelentik: A község képviselőtestülete ifju Kiss Antal elnökletével ülést tartott, amelyen a Faragó Andor félé házvásárlást szegényház céljaira jóváhagyták. Faragó házat 32.000 dinárt vásárolták meg az épület renoválták s a szegények már bele is költöztek. A község egy apólot alkalmazott melljük. — Az adóügyi osztályhoz Oláh Bélát és Horváth E.át tisztviselőkké választották. — A régi adóhátra évek törlesztés intéző bizottságba ifju Kiss Antalt, Szilágyi Pált és Kilmov Szegejt választották be, helyetteseik Spos Richárd, György Antal és Fodor Elek lettek. — A község 1910/41 évi költségvetését a bányai hivatal jóváhagyta. A kiadások összege 1.391.238 dinárt, a bevételek 437.462 dinárt tesznek ki. A 953.806 dírtáros hiányt 120 százalékos pótdíjjal kívánják fedezni. A képviselőtestület több kisebb ügy tárgyalása után bezárta az ülést.
— Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad Trg Oslobođenja 2.

— MÁLIIGYOSI HIREK. Idősb Jáni Dezső mérszármester 62 éves korában szívizélhűdésben meghalt. — A kilgázított választói névjegyzéket a felletes hatóságok jóváhagyták és visszaküldték. Eszerint Mállygósnak 1984 választópolgára van. — Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint márciusban 5 fiu- és 7 leánygyermek születését jelentették be. Házasságot kötött: Bacso Demeter és Hajdu Mária, Spos Lajos és Czékus Etelka, Lakatos István és Baranyai Julianna, Vitz István és Csöke Veronka, Vastag András és Nagy Teréz Verona, Molnár István és Ucsai Mária, Egyedi János és Papp Teréz, valamint Kratok Péter és Csernus Ilonka. E halálozott: Deák Mihály 2 hónapos, Németh András 5 hónapos, Szabó Julianna 1 napos, Szabó Erzsébet 1 napos, Toszenberger Antal 33 éves, Csáki Károly 4 napos, Major Mihály 67 éves, Pécsi Julianna 2 napos, Szűgyi Péter 6 napos, Pécsi Erzsébet 6 napos, Szöke Hugó 85 éves, Nagy Szellák Mihály 57 éves és Jáni Dezső 62 éves korában.

Dr. Holländer (volt Brezovszki) szanatórium
Noviszád A Vajdaság legjobban felszerelt **TELEFON**
Kr. Petra II 175 **magánkórháza** 24-26
Sebészet, belgyógyászat, szülészet, orthopédia, szabad orvos választás

A ROHITSI (ROGASKA) ÁSVÁNYVIZ

GYÓGYHATÁSA
a belek rendetlen működésénél
Sűrűn elegendő csak a TEMPEL gyógyforrásból inni és megszűnnek a kellemetlenségek

5 kérdés:

1. Mi a kajmán?
2. Melyik a legfontosabb kanadai buzaözsdé?
3. Ki volt Mikszáth-Kálmán felesége?
4. Melyik orosz tábornok szervezett 1918—20-ban ellenforradalmi hadsereget a Kaukázusban?
5. Hol győzedelmeskedett Kitcheners?

Válasz

1. kérdés: Hogyan hívják az öt-tavat?
Felelet: Felső-tó, Michigan-, Huron-, Erie- és Ontario-tó.
2. kérdés: Hány tagja van a biborosi kolégiumnak?
Felelet: Hétven.
3. kérdés: Hány nap alatt haladja körül a Merkur a Napot?
Felelet: 88 nap alatt.
4. kérdés: Mi a kategorikus imperativus?
Felelet: Kant tétéle: Cselekedjél úgy, hogy a te életszabályod egyuttal élvé lchessen az emberiségnek is.
5. kérdés: Mik a kristályok?
Felelet: Szabályosan és sima felületekkel határolt testek, amelyek alakjai, vegyi és fizikai tulajdonságai egymás között összhangban vannak.

Sar Sandorné
Szubofica

— Doroszlovói hírek. Az állami erdőgazgatóság a doroszlovói erdőterület pusztaszentegyházi szakaszán nagyszabású fácskányesztésre rendezett be néhány hold gondosan körüzárt erdőrészt. — A bányai hivatal utépítő osztálya a szombor—noviszádi kövesut szta pári és doroszlovói szakaszát kijavíttatja s az utat jobb és bal oldalán 1—1 méterrel kiszélesíti. — A Vöröskeresztesgyesület helyi szervezete szombaton, április 6-án este a Papp-féle vendéglőben nagyszabásúnak ígérkező bankettet rendez. — Az első segélyről tartott tanfolyam hallgatóinak vasárnap ünnepélyesen átadták a diplomákat.

JEKO ODELA jelentik **Tibor**
Nagy választék fiu és kislány ruhákban. Elsőrendű áru, olcsó árak. Noviszád, Kr. Petra II. 5

Jó gazdasszony csak nem nyughat, Míg nincs otthon »Növényharmat!«
Hervanek Irénke, Čonoplja

SZÍNHÁZ-FILM

Noviszádi Uránia mozi

Rajkó rapszódia és Az utolsó Anton

Főszereplők a rajkók és Rózsahegy Kálmán, illetve Hans Moser, Charlotte Anders és Hans Adalbert von Schleitow

A sztáribecsei alsóvárosi keresztelések kitűnően sikerült kulturstest rendeztek. Bevezetésül az ifjúság el-énekelte az egyesület indulóját. Ezután Mészáros József nagy sikerrel adott elő egy tréfás monológot. Parczen Rózsika magyar dalokat énekelte óriási tetszés mellett. Utána Józsa Lázár Mihály bácsi alakjának meglevenítésével kacagtatta meg a közönséget. Dupák Bandi Reményik Sándor költeményeiből szavalt tökéletes átérzéssel. Pásztor János a közönség nagy figyelmébe közepette Szalay László egyik novelláját olvasta fel. Végül Mészáros József magyar nótákat énekelte nagy sikert aratva. Az előadást sok hozzáértéssel Mészáros Armand színdarab rendezte. Az előadás után reggelig tartó tánc következett.

A sztáribecsei Iparos Legényegylet műkedvelői újból előadják a »Mezei pacsirtát«. A sztáribecsei belvárosi Katolikus Legényegylet kitűnő műkedvelő gárdája annak idején hatalmas sikerrel adta elő Denes Gyula és dr. Sándor Jenő: »Mezei pacsirta« című 3 felvonásos romantikus operettjét. A szindarabot közönségünkre most vasárnap, április 7-én délután félnyolc órai kezdettel újból előadják az egyesület színháztermében. Az egyes szerepeket a következők alakítják: Oláh György — gróf Karácsonyi tábornok. Sárvári Ferenc — István fia. Oláh György — Sárika, a leánya. Zavargó József — Ferkó kadett. Ruzitska Inci — Horváth Rozika. Bauer István — zenevezető. Müller Öci — Jutka mindenes. Müller Vilmos — Mihály komenciósi béres. Kiss János — öreg gazda. Berki István — pincér. Pavlák Gyula — Gyurka. Zórád József — portás. Fodor Magdus — egy hölgy. Mendei Béla — egy ur. Táncosport: Szajovecz Mária, Fodor Magdus. Ország Terus, Parczen Mancsi, Hóv Rózsika, Szabó Ibika, Föglein Ilonka, Király Ilonka, Zórád Terike, Mendei Béla, Zórád József, Istenes János, Kiss János, Pecze Vince, Dragos László, Tóth Imre, Pavlák Gyula, Börcsök Imre, Füleky Sándor. Rendező Tihanyi László.

A sztáribecsei alsóvárosi keresztelések zászlószentelési ünnepélye és közgyűlése. A sztáribecsei Alsóvárosi Keresztelések Ifjúsági Egyesület pünkösd vasárnapján tartja zászlószentelési ünnepélyét. Ugyanaznap délután félnyolc órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlését az alsóvárosi Katolikus Kör nagytermében. Az egyesület vezetősége már szétküldte a zászlószenteléseket az egyesületeknek és magánosoknak. Akik nem kaptak volna zászlószentelést és arra igényt tartanak, forduljanak az egyesület vezetőségéhez.

Moli színházi hírek. A moli cserkészek műkedvelői április elsején tar-kaestet rendeztek Szabados Péter vendéglőjében. Az est minden tekintetben kitűnően sikerült, az egyes számokban felléptek: Raffai István, Czupár Ottó, Oláh Lajos, Gajdos József, Csíko Csíke, Gulyás Mancika, Nagy József, Patyi Lajos és Patyi Béla. Rendező Patyi Lajos volt, sugó Patyi Béla. — A Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelői vasárnap, április 7-én megismétlik a közelmúltban nagy sikert aratott »Ide gyere rózsám« című operett bemutatását. — A Katolikus Polgári Dalkör vezetősége elhatározta, hogy április 28-án a Szent György-napi busz alkalmából terka-estet rendez.

A noviszádi magyarok, ha többször nem, legalább egyszer bizonyára hallották a budapesti rádióon keresztül a világhírű rajkó zenekart, amely esténként az Ostende kávéház vendégeit szórakoztatja csodálatos muzsikájával, de királyok, uralkodók is gyönyörködtek már a pesti csodagyerekek szép művészetében. A közelmúltban készült el Budapesten a rajkók, helyesebben a rajkó zenekar születéséről szóló film. Kulturfilmnek nevezhetnénk a legtalálóbban, noha az iskolához csak ép annyi köze van, hogy — a rajkók igen kerültként attól a pillanattól kezdve, ahogy a lopott libák árából dadéjuk (szerep szerint Rózsahegy) hegedűket vásárolt részükre. A kedves — sajnos mindössze 500 méteres — film a legkedvesebb magyar népdalokkal és indulókkal van átszőve, a rajkók ezenkívül eljátszák Liszt II. Magyar Rapszódiaját is. A film felüldít, szeretnénk a jövőben minél több hozzá hasonlót látni...

Hans Moser legjobb szerepét alakítja Az utolsó Antonban. Amolyan

utolsó mohikán féle a film, csak nem indiánusról, hanem az utolsó igazi komornyikról, egy Anton nevű férfiúról szól. Moser a német vígjátékszíneszek legjobbjai, szinte minden szava, hangszövege, egész valóját nevetésből alkotódott. A film elején lelkesedik az arisztokráciáért, nála az ember az arisztokratánál kezdődik és ugyanott fejeződik is be. A többi csak amolyan felesleges sallang, arra való, hogy a gróf életét kényelmesebbé tegye. Mire befejeződik a film, Anton is megváltozik és olyanokat mondogat egy baronesznek, hogy az még a cselédekéket is széjjeldulná. Anton nagy változásának a fiatal, egészséges észjárású gróf s a szomszéd becsületes iparos lányának nagy szerelme az előidézője. Az utolsó Anton, jobban mondva Az utolsó komornyik két órára elfeledtet minden but, bajt. 1940 tavaszán ilyen filmek kel- lenek, kis narkózisnak. Az Uránia telefonszáma 40-31, a nagy érdeklődésre való tekintettel jó helyről ajánlatos előre gondoskodni.

««(IIII)»»»

Másodszor is nagy sikert aratott Csonoplyán a Vén bakancsos. A csonoplyai MKE műkedvelői másodszor is nagy sikerrel adták elő a »Vén bakancsos és fia, a huszár« című énekes népszínművet. A MKE szombaton, 6-án megkezdte a kulturstest rendezését, melyet kéthetenként tartanak.

Értékes kulturmunkát végez az utonnan alakult vujicsevői Sport Klub. Vujicsevo-Tordáról jelentik: A tordai Sport Klub a közelmúltban ujonnan alakult s a vezetőség elhatározta, hogy a jövőben nemcsak az ifjúságnak testi, hanem lelki kultúrájával is foglalkozik. Rendszeres előadásokat kívánnak tartani, ezenkívül műkedvelő előadásokat is rendeznek. Az egyesület törekvései élénk visszhangra találtak az ifjúság között s ennek következtében husvétkor már be is mutatták Török Rezső »Csibetke« című énekes-táncos vigiátékát. Az előadást a Lapping kávéház nagytermében tartották, amelyet szorongásig megtöltöt-

tek az érdeklődők. A szereplők valamennyien kitűnő alakítást nyújtottak s a közönség lelkes tapsaira több jelenetet megismételtek. Különösen nagy sikere volt Papp Gizikének és Gyapjas Istvánnak, valamint Pintér Józsefnek, de Pintér Juliska, Sándor József, Véber és Benák Juliska is kivette részét a sikerből és ünneplésből. Jók voltak még Csorba István, Lőrincz Ilonka, Tóth Antti, Juhász Sándor, Szalma István, Szekeres Sándor, Gulyás György, Papp Jucika, Kovács János, Mészáros Zakariás és Tatics Antal. A rendezésért Balogh József tanítót illeti dicséret, aki minden magyar kulturmegmozdulásban részt vesz. Előadás végén Dopler Gyula kérte az ifjúságot, hogy fogjon össze és a már megkezdett uton vigye előbbre a magyar kultúra ügyét, egyuttal Balogh József megköszönte sikerdus "aradozásait. Előadás után reggelig tartó táncmulatság következett. A darab téncait Butor Károlyné tanította be.

Kéj elkárhozva is a megdicsőülés

Irta: ÉKES SÁNDOR

Eleinte még csak kedves gyermek-arc volt
S szemei kacagó, édes gyermek-szemek,
Pici piros jószág; keskenyke ajkai,
Melyek oly kedvesen, édesen nevettek.

Kedveltem, mint ahogy játékszert kedvelünk,
Rajongtam érte, becézve féltettem,
Óvtam napsütéstől, idegen szemektől
S nem tudtam, hogy ezzel már akkor vétkeztem.

S azóta mindenem: márványfehér arca,
Kacagó szemei, édes piros ajka.
Féltésem: szenvedély, játékom: bűnözés,

Égő nagy szerelmem: Krisztus szenvedési,
S mégis egy mennyország e máglyán elégni,
Kéj elkárhozva is a megdicsőülés.

Karády Katalin eredeti szerelmes levele a Színházi Magazin új számában. Ifj. Horthy István menyasszonya, Edelsheim-Gyulay Elli grófnő — kevesen tudják — kitűnő amatőr-fényképész, olaszországi utjukról is gyönyörű csokorba öltött fényképsorozattal tér haza. Érthető milyen szenzációt jelent az a riport, mely erről az utról szól és melyhez képmellékletül a menyasszony felvételei szolgálnak. A Színházi Magazin új számának eseménye ez a riport és a menyasszony mögött nem marad el az édesanyja sem, Edelsheim-Gyulay Lipótné grófné, aki a hétfő esti nagy Lehar hangversenyéről írt beszámolót, hivatásos újságíróhoz méltó tollal, és az igazi zenei inyen-cek mély kulturájával. Innocent Ernő a Salome operaházi felújítása alkalmából szerepel a Magazinban, melynek pikáns szenzációja Karády Katalinnak és a Vigszínház többi prominens művészeinek eredeti szerelmes levelei. A külföldi nagy társasági életet a híres autuili löver- senyről küldött eredeti helyszíni tudósítás jelenti, míg Budapest a Bál- közöi Blokk remek matinéjának be- számolójával szerepel a szokottnál is gazdagabb tartalmu lapban. Kitű- nő divatrovat a gyermeklapban Sicc urfi, szindarab, kotta, regény kézi- munkamelléklet egészítik ki az új számot.

»Az áprilisi apacsok« c. operett másodszor is hatalmas sikert aratott Sztáribecsen. A husvétkor aratott nagy siker felhívta figyelmét Sztáribecse magyarsága vezető egyénei- nek is, akik ugyszólván teljes számban nézték végig a legnagyobb meg- elégedéssel az előadást. De szép számban képviselte magát Sztáribecse környéke sőt a messzebb vidék is, mint például B. Petrovoszelo, Szrbobrán, B. Gradiste és Debelya- csa. Az egyesület vezetőségének a nagy érdeklődés biz nem kis gondot okozott, mert a jegyek ezuttal is jóval az előadás előtt az utolsó darabig elfogytak. Az előadást megelő- zőleg Csajkás Antal káplán üdvözöl- te a közönséget, felköszöntötte Spang József szerzőt, akit a közön- ség is meleg tpszal fogadott majd ismertette a darab tartalmát. Ez- után Nagy Jucika lépett a függöny elé és bájos hangsúlyozással szaval- ta »A tavasz hirnöke« c. verset, majd Szabó Margitka nagy sikert aratva szavalta Szulik József »Hus- vétára« című versét amiért kitűnő tapsban részesült. Ezután követke- zett tulajdonképpen az operett elő- adása, amely mindvégig a legvidá- mabb hangulatban tartotta és kielé- gitette még a legkritikusabb szem- lélőt is.

A Betyár Bandi Petrovgrádon. Petrovgrádról jelentik: A gornya muzslyai műkedvelők szombaton este 9 órai kezdettel szinrehozták a »Zora« kávéház nagytermében »Be- tyár Bandi«-t, Illéssyné 3 felvonásos népszínművét. Az előadás szép er- kölcsei és anyagi siker jegyében zaj- lott le. A szereplők tudásuk javát nyújtották. A szereplők a követke- zők: Varga Péter, Budai Istvánné, Tápai Rozika, Gombos Rozika, Neu- né-Pintér Mária, Gombos Juliska, Csorba Mihály, Balázs János, Csor- dás Illés, Bognár Antal, Borbély Franciska, Tápai János, ifj. Móra Ferenc, Nagy József, Keszék Lajos. Vugó: Budai István volt. Az előadás bevételét a »Tűzoltó otthon« bevé- gzésére fordítják.

Mi újság a filmvilágban?

A »Fűszer és csemege« filmváltozatának sikere. Csathó Kálmán úde és kedves színműve, a »Fűszer és csemege«, amely tavaly a budapesti Nemzeti Színház nagyszerű műsordarabja volt, nem kerülhetett el sorsát. Filmre írták és a szokástól eltérően, vidéken — Győrben és Szegeden — tartott ősbemutatóin váratlanul nagy hatást keltett. Az előkelő belvárosi fűszer és csemegeüzlet tulajdonosát Somlay Arthur játszotta. Alakítását

benfentesek a legkitűnőbb filmteljesítménynek tartják.
Főlelőse: Vizváry Mariska, unokája: Szörényi Éva és a segéd ur, akinek az események folyamán egyre nagyobb szerep jut: Jávor Pál ugyan csak értékes teljesítményt adott. A Ráthonyi Ákos rendezte kedves, üdén magyaros levegőjű filmjáték bizonyára mindenütt tetszéssel fog találkozni és majd hozzánk is hamarosan eljut.

Újabb magyar filmek — Beogradban. Az elmúlt héten két bemutatómoziban szaladt magyar film. A »Kolarac«-ban a »Dunaparti randevu« és a »Luxor«-ban a »Harapós férj« című vígjátékokban

Beograd elsőszámu közmulattója, Kabos Gyula neveltette meg a közönséget.

Erre a hétre három mozi hirdeti magyar bemutatót. A »Kasina« és a »Vracsár« Bors Istvánnak, a milliomos kocsinak friss, falusi zsánerfilmjét hozza, míg a »Kolosseum« ezuttal először mutatja be Tasnády Máriát az »Édes mostoha« című film színműben. Remélhető, hogy az eddig itt német művésznőként ismert magyar filmsztár sikere magyar

filmekben sem marad el.

Egy költői francia film. Egy földöntúli szerelem mélyen poetikus megörökítése Abel Gancenak, a nagystílű francia rendezőnek legújabb filmje, amelyben ismét tanujelét adja, hogy hivatásának mindig elsőrendű művésze. A mese talán nem is fontos. A névtelen festő megismerkedik a kis midinettel, halálosan egymásba is szeretnek, de jön a világháború. A fiatal asszony, kislánya születésekor meghal s ha a festő fel is neveli leányát még későbbi öregségében sem tudja első szerelmét feledni. Ez azonban valóban csak keret. A rendező és főszereplői: Fernand Gravey és valami kis ismeretlen Micheline Presle újra megértetik a nézővel.

Mi is a francia filmek lenyűgözően nagy hatásának titka!

A kis részletek, az apró árnyalatok, az alig észrevehető szemrebbenés, egy futó arcfintor, mindaz, amihez például más filmjátékosnak hosszú gesztusokra, magyarázatokra lenne szüksége. Ezek a halk értékek és rejtett szépségek adják meg az alkotásoknak súlyát és művészi jelentőségét. Említettük az ismeretlen Micheline Presle. Egy csapásra ismert lett és a magaslatokig emelkedett. Ifjúsága, szépsége, művészete örökre megjegyeztette velünk nevét. Mindig a magyar Varsányi Irén felejthetetlen emberi, őszinte játékát juttatja emlékezetünkbe.

Finnvonatkozású filmhíreink. A finn-orosz háború már végetért, de Helsinkiből érkezett s a háború legérdekesebb szakaszaira vonatkozó filmananyagot most állítják össze Budapesten, hogy

egy egész estét betöltő, összefüggő háborús filmet konstruáljanak.

Ezt a mindennél érdekesebb, tragikus filmattrakciót, amelyet az élet irt és rendezett s sztárok helyett az egymással nemrégén még szembenállott finn és orosz katonák százezrei játszottak végig, szerbre, bulgárra és görögre szinkronizálva, a balkán-államokba is elküldik, ahol bizonyára mély és emberi érdeklődés fogadja. Mint hírlik, román szinkronizációt nem készítenek, mert

a román filmcenzura a filmet nem engedélyezi.

Ugyancsak Budapesten kerül bemutatásra a napokban a híres »Lotta—Swárd«, a finn asszonykiképzés és női honvédelem szervezeteinek filmje, amelyet a Magyar Asszonyok Szövetsége hozatott meg s meghívott közönség előtt vetít. A negyven perces érdekes film egyrésze a finnek hősi háborújának egy olyan drámai mozzanatát is bemutatja, amidőn az elesett finn katonák állásaiba, ha csak rövid idej tartalékul is, derék asszonyok és halálra elszánt fiatal asszonyok lépnek.

A finn háborúnak különben filmáldozatai is vannak. A különböző frontszakaszok első vonalaiban dolgozott filmoperatőrök közül sokan megsebesültek és többen életükkel is fizettek nagyszerű bátorságukért, hogy a véres események minden jelenetét közvetlen közelből hűséggel örökíthessék meg. A háború utolsó napjaiban, mint most tudtjuk Európával, a Karéliában és a Jeges-tengeri előrenyomuláshál két filmoperatőr esett el, de filmszalagjaikat utánuk haladó kísérők megmentették. Az anyagot, amit a világ nemsokára csodálni fog, hivatásukért mártírhálalt halt finn filmoperatőrök örökítették meg. Gondolj

majd erre. Néző s lelked minden emberi nemességével küldj majd utolsó üdvözlést nekik. Hiszen nem tudhatod, nem akkor esett-e el, amikor Neked, a kényelmes főtőjben ülőnek, minden drámaiságában is megrendítő élvezetet készített elő.

Brodway szíriénád. Jeanette MacDonald nevével a film több világsikere kapcsolódik. Ez a rendkívül szép, nagyszerű színész és csodás éneksztár főszereplője volt a Vig Özvegynek, az Orgonavirágzásnak, a Rose Marienak és a Tarantellának filmjei kerek mesék, partnerei kiválóak, muzsikájuk elsőrendű, kiállításuk pazar. Az új Jeanette MacDonald film mindennél is több. A legnemesebb film-jazz. Van benne egy jelenet, helyesebben egy betét. Külön címe is van: A dal története. Szimfoniáiig érő jazz-zene, diadalmas ének, raffineriáig új fényképezés adják ezt

a szípkézű ötletű kápráztató kaleidoszkópot,

amelyben karrikirozott, groteszk maszkok nervózus hangulatokban tobzódva, villámgyors iramban tükröznek vissza korunk érzelmeit és hangulatait. A film rendezője Robert Z. Leonard valóban ezer és egy alkalmat adott Jeannette Macdonald művészetének kiaknázására. Meg is tette, partnere is: Lew Ayres.

Ma este félkilencor kezdi meg előadásait Szubotícán a dunabánsági színház. Szubotícáról jelentik: A dunabánsági Szerb Nemzeti Színház tegnap Szubotícára érkezett és ma, csütörtökön este félkilenc órai kezdettel megkezdte előadásait a Városi Színház nagytermében. Az első előadáson Miljuskovics »Moj gyöttyi« című vígjátékot mutatják be.

— Egyszerű, boldog otthon, egészséges, vidám gyerekek... Nem jutott soha eszedbe, apám, ki fogja nőül venni egy rablógyilkos leányt, egy rémitő gonosztevőt, aki a bitófán halt meg? Apám, nem gondoltál rá, de amíg hideg szíved őlsz, holtig megsebzelt engemet és leányodat is meggyilkolod: gyermekeidet akiket mint mondd, szeretsz. Hát ezt akarod? ...

Az öregember feje lejjeb sülyedt.

— Mi tart téged a gonoszok között? Térj vissza hozzánk, keressünk ketten reád is: ágyad vetve lesz, tányérod ott lesz az asztalon. Marival zsebpénzt is adunk neked, egy pár deci borra, egy kis dohányra.

Az apa megsimogatta a homlokát s ajkához emelte a poharat, amelyet már régóta a kezében tartott. Kiürítette tartalmát, aztán így szólt:

— Én fiam, nem hagyhatom el a Mestert, mert ő sem hagy el engemet. Ő az én oltalmam és megmentőm.

— Kárhozatos dolgokat beszélsz, apám. Hát Mari és én? Mi semmink vagyunk?

— Titeket is szeretlek, de az más... Marinak veszek egy brilliáns gyűrűt.

A fiatalember ijedten tekintett az öregre.

— Szerezni akarsz nekik! Eszedbe se jusson! Merit égetné az asztalt, még ha úgy vennéd is. Nem tudná viselni... a te kezéből. Látod, az apa kezéből!

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

(8)

Sokáig hallgattak ezután.

A fiatalember egyszerre élesen és határozottan szólt rá az apjára.

— Te nem vagy magadnál, apám. Már évek óta. Te beteg vagy, súlyosan beteg.

A két mélytűző viágoskék szem egyre tündöklőbben mélyedt az öreg zavart tekintetében; — úgy hatottak arra, mint két mindjobban közeledő különös csillag.

— Nem éreztél soha a fejedben valami sajátságos nyomást, bódulatot? Valami megszállás nem volt, nincs terajtad?

A fiatalember, egyre apjára nézve, fölállt az asztaltól.

— Most velem jössz!... Jöjj Marinkhoz... S ott maradsz náunk. A multat elfelejtetted.

Az öregember vállai megremegtek s ahogy fölállt az asztaltól, ingede'mesen: mintha megváltozott volna.

Nem »Kráglie« volt, az orgyilkos, hanem Riskó Tóbiás, az egyszerű kéményseprő.

S ment a fia mellett hazafelé,

»A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

ahol Mari már megpedésig aggodó szívvel várta őket.

Amint együtt beléptek a szobába, ahol az asztal csinosan terítve volt, — egy kis művirág is díszlett a közepén, — Mari, ambar valami hidegség nyilatott forró szívébe, kezét nyújtotta Tóbiásnak s az asztalhoz vezette. Akármilyen is, mégis csak az apja volt.

Szemében könny csillogott, a megenyhülés, a remény könnye. Amikor az öreg leült, mögötte összekucsolta kézzel a magasságok felé tekintett, arcán kimondhatatlan esdekléssel és reménnyel

Feri nem volt gyöngye szívü legény, mégis most félrefordult s egy könnyet törölt ki a szeméből...

...Hiába reménykedtek, kedves, jó gyermekek.

Eljön az éjféli, amint hogy már itt is van, sötét leplevel takarva a tovasuhanó, leskelődő gonoszokat.

Már lábujjhegyen jön a kísértés, már itt is van: a mult, a meg-

szokás visszatér ellenállhatatlanul s a Sors elviszi a maga kijelölt emberét...

A kerítésen kívül éjfélkor bagolyhuhogás hallatszott, halkán, de véstjóslóan... Másodszor, harmadszor, rémesen, mint a gyilkosok jeladása.

Az öreg Riskó, aki pár deci bora mellett még az asztalnál bóbiskolt, felütötte fejét és egész testében megrázkódott.

Másodjára föléllott, a harmadik jeire már indult kifelé.

Arca, amint az árnyékba tünt, újabb borzasztó változást mutatott.

Nem, nem Riskó Tóbiás indult el hazulról, aki délben gyermekeihez visszatért. Aki most távozni készült, már ismét »Kráglie« volt, a nyakvágó, az orgyilkos és már a kést kereste a zsebében.

És hiába volt Feri közbelépése, Mari könyörgése, ami a követ is megindította volna.

Krágli rekedten mondta:

— Mennem kell, cresszetek A Mester hív, ő maga hív.

S kitépve magát kezéből, el is ment valóban. Elment örökre.

Azok sírhattak megint, magukra maradván újabb nagy bánatukkal, remegve már az első éjszaktól...

S a csöndes kis házra újra rá-sűrűsödött a sötét felhő, amely már oszladozni látszott...

4. FÜLE VAN A FALNAK...

A Palatinus-szálló előtt étegetni fogat állt meg, amelyből előkelő külsejű ur szállt ki.

(Folytatjuk)

**A SZTÁRIBECSEI »MERKUR«
MAGÁNTISZTVISELŐK ÉS KE-
RESKEDELMI ALKALMAZOTTAK
BETEGSEGÉLYZŐ EGYESÜLETÉ-
NEK JUBILARIS KÖZGYÜLÉSE**

A sztáribecsei Merkur, magántisztviselek és kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyező egyesülete most tartotta tizedik évi rendezésű közgyűlését ünnepélyes keretek között Pavlovics Sztóján bankigazgató elnöke alatt a kereskedői otthon nagytermében. A közgyűlést este félnyolc órakor nyitotta meg Pavlovics elnök, üdvözölte a testvéregyesületek kiküldöttjeit és a tagokat. A zágrebi központ táviratilag köszöntötte a 10 éves fennállást ünneplő szervezetet. Az elnök üdvözölő szavaira Szudar Szilvijo noviszádi és Kulka József szentai kiküldöttek válaszoltak sok szerencsét kívánva a 10 éves fennállását ünneplő egyesületnek. Ezután az egyesület tisztikara terjesztette elő jelentését. A jelentések meghallgatása és elfogadása után megválasztották az új vezetőséget az alábbiak szerint: elnök: Pavlovics Sztóján, al-elnökök Petrovics Boskó és Sturm Antun, választmány Gombos Miklós, Szivcsev Milorád, Andrijević Lyubica, Spirsitzki Hermina, Krausz József, Mikovics Gyólkó, Arnovlyevics Vladán, Bója Ella, felügyelő bizottság: Gombos Henrik, Prodánovics Koszta, Simonyi József. A közgyűlés után az egyesület vezetősége 150 személyes társasvacsorát rendezett a vendégek és tagjaik tiszteletére. A megjelent hölgyek Merkur jelvényeket és virágcsokrokat, míg a férfiak egyesületi jelvényeket kaptak emlékébe. A vacsora keretében

egybegyűltek Pavlovics Sztóján elnök üdvözölte, míg Szivcsev Milorád az egyesület 10 éves történetét ismertette, dr. Galambos Ferenc szellemes felszólalásokkal szórakoztatta a közönséget. A vacsorát követő táncmulatság a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

□ Gyenge volt a kanizsai országos vásár. Kanizsáról jelentik: Sztáranizsán vasárnap tartották meg az első idei országos vásárt, amelyen a felhajtás nagy volt, de hiányzott a vételkedv. Az iparosok és kereskedők alig árultak valamit. A lóvásáron közepes lóért 2500, tehénért 2300, végo tehénért 2600—2400, egy éves csikóért 1000, hathetes malac párjáért 250—340 dinárt fizettek.

□ Varga miniszter bécsi látogatásának kitünő hatása a Budapesti Nemzetközi Vásár szempontjából. Budapestről jelentik: Varga József kereskedelemügyi miniszter a bécsi vásáron tett látogatása alkalmával fogadta az Universal-Korrespondenz szerkesztőjét és a vele folytatott beszélgetés során kifejtette, hogy a Duna által összekötött két ország közötti gazdasági kapcsolatok ápolása természetadta szükségesség. A miniszter a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a bécsi vásár kitünő teljesítményeiről és egyidejűleg felhívta a német gazdasági körök figyelmét az április 26-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásárra. Hír szerint a miniszter nyilatkozata igen élénk visszhangra talált a német gazdasági körökben és ennek következményeképpen igen nagy érdeklődés mutatkozik részükéről a Budapesti Vásár iránt.

SPORT
Ujra kisorsolták az elmaradt bajnoki mérkőzéseket

A noviszádi alszövetség hírei

Az alszövetség intéző bizottsága kedden este megtartott ülésén kisorsolta a március 17. és 31-ről elmaradt bajnoki mérkőzéseket. Az új határnapok a következők:

Első osztály: Május 26-án Mitrovicán Gragyanszki—Szloga.

Második osztály: Május 19-én Kátyon Jugovics—Gragyanszki, május 26-án Titelen Gragyanszki—Jugoszlávia és Karlovcin Sztrazilovo—Zr'ny-szki.

A Birótestület a vasárnap, április 7-i bajnoki mérkőzésekre a következő játékeztetőket jelölte:

Második osztály: Szlavia—Livnicsár Petrovics Szvetozár, Gvózyár—Tátra Gaál, Makkabi—Textil Sztójánovics, Szlovácski—Trgovacska Bramberger, Futaki SK—Rapid Hajduk, Obil'cs—Janosik Kovács, Konkordia-NFK Kom-

lós, Temerini SK—Hajduk Weinberg, Bácska—Gragyanszki Sztárcevic, Szlavia—Stefar'k Borcsanin, Szremac-eJlasic Rackov, Radnicski—Fruskogorac Nenadovics, Latyaraki SK—Zvezda Krámer, MSK Radnicski—Trgovacska Petrovics Milenko, Zanatlia (M)—Zanatlia (S) Bogyanc, Radnicski—Rudar Sztéfanovics.

Ifjúsági bajnokság: Vojvodina—Textil Harry, Iztra—Trgovacska Jokszics, Makkabi—Szlavia Dotlics, NAK—Rapid Huszka.

A Vojvodina—Jedinstvo ligamérkőzés határbírói Popovics Csátó és Szarmardzsija.

A Birótestület legközelebb április 8-án, hétfőn este tart ülést, amelyre a vezetőség kéri az összes tagok megjelenését.

**ZAGREBBAN IS KIKAPTAK
A SVÁJCIÁK**

Horvátország—Svájc 4:0 (0:0)

A horvát futballszövetség válogatott csapata kedden délután 10.000 főnyi közönség előtt 4:0 (0:0) arányu győzelmet aratott Svájc együttese felett. A svájciak Ballabio, Bichsel, Abbeglen és Minelli helyén tartalékokkal álltak fel s a budapesti mérkőzéstől meg a sok

utazástól fáradtan a második féldőben teljesen összeroppantak. Ekkor estek a hazai csapat góljai Matekalo, Lesnik és Zimmermancsics (2) révén. A mérkőzést az olasz Scarpi kitünően vezette. Amann, a svájci szövetség kapitánya, a mérkőzés után elismeréssel nyilatkozott a horvát csapat teljesítményéről, de hozzátette, hogy a magyarok Budapesten sokkal jobban játszottak, mint a horvátok.

Menegatti térdre roskadt s fölemelt szemekkel könyörgött:

— Gondold meg, fiam, szállj magadba, térj Istenhez, engesztelődjél meg az Üdvözítőben!

— Az Üdvözítő, igen, ő áll előttem, az ő szentséges példája, aki föláldozta magát az emberekért! Elég, szent atyám, elhatározásom végleges és megmásíthatatlan: a császár kegyelmét nem fogadom el s erővel fogom megtörni erőszakát!

— Az Isten legyen neked irgalmas, fiam, elvesztél, de én imádkozni fogok érted és büneid bocsánatáért.

Rákóczi fölemelte a térdeplő alakot, megölelte és megcsókolta a kezét.

— Pihenjék ki magukat, szent atyám s térjenek vissza küldöikhez. Ha majd nem kegyelmet akarnak csztani a »házad« Rákóczi-nak, hanem hajlandók lesznek tiszteletes békét kötni a szabad Magyarországga: akkor jön majd el a megengesztelődés ideje.

A jó Menegatti nem szólt semmit, kövér könnyecsek hullottak szeméből s folytonosan keresztet vetve magára, eltávozott.

Utána ment Bevilaqua is, az asztalon hagyva a fejedelemasszony levelét.

Ott feküdt a visszautasított kegyelemlevel is.

Bercsényi elősietett a homályos sarokból s szó nélkül megölelte a fejedelemet.

Eredeti történelmi regény a XVII. századból

(456)

Szemében az izgatottság és lelkesültség könnyei égtek...

**ISTENNEL A HAZÁÉRT
ÉS SZABADSÁGÉRT!**

Néhány nap mulva Lembergben egy kelmeárus boltja előtt lengyel parasztszekér állt, amelyre a kalmár személyes felügyelete alatt különös formájú csomagokat hordtak ki segédei és inasai.

A csomagok hosszúak voltak, hosszabbak, mint a leghatmasabb dárda s ugyanolyan vékonyak is, úgyhogy végük messze kiállott a szekérből, ámbar elejüket gondosan bedugták az első ülés alá.

A szekéren barnapiros arcú, jóképű ember állt, aki szeretettel simogatott meg minden egyes darabot s úgy helyezte el a szalma között, mint a himes tojást.

Közben számlálta is a csomagokat:

- Öt.
- Hat.
- Nyolc.
- Kilenc.

De ezt oly áhitattal cselekedte, mintha ezüst- vagy aranyrudakat hordtak volna rá a kocsijára.

— Tizenkettő!

Végre a kocsin volt az egész féltett, drága rakomány.

Sebhelyes arcú, komor tekintetű nemesember jelent meg a boltajtóban.

A kalmár hajlongva kísérte ki.

— Mind megvan, Mihály? — kérdezte a nemes a szekéren lévő embertől magyar nyelven.

— Mind a huszonnégy, nagy jó uram! — felelte az boldogan.

— Eredj a fiamért, hozzátok a lovakat. Indulunk vissza, Brzezánba!

Nem sokáig kellett várnia a nemesnek, — aki nem volt más, mint Apagyí Gábor, az idősebb, — az utca végéről lódobogás hangzott föl s Miska visszaérkezett az ifjabb Apagyival.

A kis Gábor úgy ült a lovon, oly délcegen és büszkén, hogy mindenkinek a szemébe tünt.

Az idősebb Apagyí kancáján Miska ült, aki most leugrott a nyeregből s kantárjánál fogva tartotta a lovat, míg gazdája a háttára pattant.

— Hány van, Miska bácsi? — kérdezte ragyogó szemmel a fiu.

— Tizenkettő!

— Ah, bárcsak láthatnám már őket s fölesküdhethném alájuk!

— Majd odahaza, Brzezánban, a fejedelem ur öfelsége előtt!

— Szépek, Mihály bácsi?

— Olyanok, mintha tündérek vagy angyalok készítették volna.

— Pirosak?

— Mint a frissen hullott vér, ifiur.

Az idősebb Apagyí indulást parancsolt, Miska a lovak közé vágott s a titokzatos szállítmány megindult útjára.

Brzezánba megérkezvén, Apagyiek ugyanilyen féltő gonddal vitték föl az emeleti csarnokba a hosszú göngyölegeket, amelyeket Rákóczi és Bercsényi is hasonló áhitattal fogadtak.

A csomagokat lerakták a márványfal hosszában.

— Bontsunk ki egyet, Apagyí uram, az Isten nevében! — mondotta ünnepélyes hangon a fejedelem.

De a várudvaron kürt harsant föl s erre valamennyien az ablakhoz siettek.

— Ha jól látom, Kálnássy jött meg az öreg Pap Mihállyal és Bilege Lászlóval, de ugyan megszaporodtak, — mondotta Bercsényi.

Csakugyan: egymásután vagy tizenkét lovas poroszkált be a várkapun az udvarra s ott katonás rendben megállott.

(Folytatjuk)

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számlán - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemián Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

121 közlemény

Nyolcadik rész

Könyvvitel

KNJIGOVODSTVO

Pénzfár könyv (anlaga blagajne)

Tartozik (duguje) 1939. Pénzfárszámla november Követel (potražuje)

Table with 4 columns: Description, Amount, Description, Amount. Lists various financial transactions and their corresponding values.

Főkönyv (Glavna knjiga)

1. Tartozik (duguje) Kereskedelmi- és Iparbank, Noviszád Követel (potražuje) 1.

Table with 4 columns: Date, Description, Amount, Date, Description, Amount. Shows ledger entries for Kereskedelmi- és Iparbank.

2. Tartozik (duguje) Šiller Alekszander, Indjija Követel (potražuje) 2.

Table with 4 columns: Date, Description, Amount, Date, Description, Amount. Shows ledger entries for Šiller Alekszander.

3. Tartozik (duguje) Emil Česnovar, Celje Követel (potražuje) 3.

Table with 4 columns: Date, Description, Amount, Date, Description, Amount. Shows ledger entries for Emil Česnovar.

(Folytatjuk)

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG

Középbácskai B-csoport:

Table with 2 columns: Rank, Name and Score. Lists players and their scores in the Szubotica B-category.

A SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG VIDÉKI MŰSORA

Első osztály: Topolán JAK—sztaribecsei Gragyanszki, Szentán Jugoszlovén—OSK, Kulán JSK—Dulcsiz, Sztáribecsen Sztávia—Sport, Bezdánban BSE—Szentai AK. (A két utolsó mérkőzés alighanem elmarad.)

B-osztály: Sztaremoravicán Krijava-Csantaviri AK, Kulán Hajduk—maligyosi Bela Zvezda, Novivrbászon VSC—Gragyanszki, Adán Adai SK—sztarakentzai Szloga, Szentán Radnicskimoji Szloga, Bajmekon BAK—Szprskimilicsi SK, Sztanisicson Szloga—szombori ZsAK és Szomborban SzAK—Csonoplyai SK.

BIRÓKÜLDÉS A SZERB LIGÁBAN

Noviszád: Vojvodina — Jedinsztvo, Nenkovics.

Beograd: BSK—ZsAK Podubszki és BASzK—Bata SK, Dokmanovics.

Zemun: SK Zemun—szarajevói Sztávia S'balics.

Szkeplje: Gragyanszki—Jugoszlvia Vasza Sztefanovics.

Rövid sport hírek

A Noviszádi Horgászegylet kéri a tagjait, hogy vasárnap, április 7-én délelőtt 9 órakor jelenjenek meg a Német Kultúrothozban. A vezetőség a tagokon kívül szívesen látja mindazokat, akik a horgász-sport iránt érdeklődnek.

Tođi Géra (Gamma) bekerült a magyar válogatott keretébe s alighanem ő lesz a balésszekelő vasárnap Berlinben. Sárosi dr. játéka még bizonytalan.

A Ferencvárosi sportbizottsága lemondott. A zöldfehér egyesület futballügyeit a jövőben Pataky Mihály igazgatósági tag egymaga intézi, mert a bizottság munkája nagyon nehézkes és lassu volt.

A román válogatott minden tagja a bukaresti döntetlen után 2.000 lei jutalmat kapott. Bindea, Barátky és Szfera ezenkívül még 3.000 lei ráadást kapott, mint gólvörök illetve (Szfera) a védelem oszlopa. A mérkőzés tapasztalatai alapján a román szövetség elhatározta, hogy április 14-én Rómában O'aszország ellen ismét több magyar játékos kap helyet a román válogatottban, mert a tiszta román csapat nem vált be.

A magyar asztali teniszszők Badenben 7:1 arányban győztek a német bírodalmi válogatott ellen. A férfi egyesben Sós győzött, a női egyesben a 15 éves miskolci Farkas Gizi, a párosban pedig a Farkas-testvérek.

A tekéző sport hírei

Sztáribecsei bajnoki kugli eredmények Sztáribecsei Juventusz—Sztáribecsei Napred 206:189, I. o. bajnoki, bíró Péntek. Kítűntek: Deák, Beretka, Rajsl (Juventus), Bukovics, Kiss Tüski (Napred), Sztáribecsei Farina—Sztáribecsei IKK 220:190, I. d. bajnoki, bíró Kardos. Jók voltak: Csepregi, Cseropes, Csernyák (Farina), Ördög.

Ludmán, Tallós (IKK). Sztáribecsei IKK—Sztáribecsei Jedinsztvo 194:171, I. o. bajnoki, bíró R'sztics. Kítűntek: Tallós, Vécsey, Szerencsés (IKK), Sütő, Zódi, Farkas (Jedinsztvo). Sztáribecsei Jedinsztvo—Sztáribecsei Juventus 211:204, I. o. bajnoki, bíró Kolovics. Jók voltak: Margit, Csöke (Jedinsztvo), Berna, De'ninger, Beretka ((Juventus)).

A szubotica alszövetség igazgatótanácsa a legutóbbi ülésén megválasztotta az intéző és fegyelemi bizottság tagjait. Az intéző bizottság elnöke Szabanov Iván, titkár Malagurszki István, tagjai: Deák János, Irsaic József, Lazicsics Ozren és Németh Dániel, a fegyelemi bizottság tagjai: Ninkov Iván, Szkala Mihály és Král Eduard. Az intéző bizottság minden hétfőn este 8 órakor tartja meg ülését. — A szubotica alszövetség bajnokságára április 15-ig lehet nevezni. A bajnokságban résztvevő csapatoknak csak 100 dinár évi tagsági díjat és 50 dinár bajnoki illetéket kell fizetniük, a vidéki csapatok nem fizetnek bajnoki illetéket.

Szubotica: Lokomotiv—Sztávia 161:156, alszövetségi mérkőzés, játévezető Milunovics.

A sztáribecsei Első Kukli Klub tisztújító közgyűlése. A sztáribecsei Első Kukli Klub vasárnap délelőtt tartotta évi tisztújító közgyűlését Tancos István téglygyáros elnöklete alatt a Katolikus Olvasókönyvtárban lévő egyesületi helyiségében. Az elnök az ülést megnyitva üdvözölte az alszövetség képviselőit, majd Petróvics Boskó elnököt és a tagokat, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg dr. Pecze Sándor elhunytáról. A jelenlevők egy perces felállással adóztak emlékének.

Utána Szvircevic Sándor titkár hosszabb jelentésben ismertette az egyesület múltévi működését. Korhec János pénztárnoki és csapatkapitányi, Róth Gáspár szertárosi jelentése után Gál Imre a felügyelőbizottság jelentését ismertette. A jelentések elfogadása után Petrovics Boskó alszövetségi elnök szólt fel és beszédében az alszövetség nevében üdvözölte az alszövetség legrégibb s egyik legjelentősebb egyesületét. Ezután Gál Imre korelnöksége alatt megválasztották az új vezetőséget az alábbiak szerint: diszelnök Petrovics Boskó, Notáros Kraszovje és Urbán Károly, elnök Tancos István, alelnök Pecze János, ügyvezető elnök és pénztáros Korhec János, titkár Szvircevic Sándor, szertáros Róth Gáspár, váasztmány: Balog József, Banyári István, B'eich Fülöp, Danis Lajos, Kissuccai Ferenc, Ludmánn János, Ördög Antal, Radics Béla, Szerencsés Mátyás, Sztojanov Pájó, Terék Tibor, Tallós György, póttagok: Börcsök Béla, Berze István, Horváth Simon, Limbek Aurél, Táborossy József, felügyelőbizottság: Vécsey Károly, Gál Imre, Pásztor Ferenc. A közgyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

Futball-eredmények

Vujicsevo (Torda): Vujicsevői SK—Rusanda Banja Melencel 2:1 (0:1).

70 ÉVES A LEVELEZŐLAP

Napokban a posta egy levlapot hozott Gyűrött volt és ráncos, azt hittem megázott De most már tudom, hogy felfogásom téves Ráncos volt a levlap, mert hát hetven éves.

SANYARU VENDEL

NYILTTÉR

Ertesitek mindenkit, hogy fiamnak, Nagy Andrásnak, semmiféle adósságaiért felelősséget nem vállalok.

Nagy János, Szobrán

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A NEMETEK DRÁGA PÉNZÉRT ELADTÁK AMERIKÁNAK A MÜGUMIGYÁRTÁS TITKÁT

En bizony nem kérek senkitől egy parát Eláruolom ingyen én a gumi titkát: Nyulik hogyha huzzák, ha ég érzed szagát

Vizhallan kivéve hogyha esőkabát. SANYARU VENDEL

PFAFF

és más gyártmányú markás varrógépet, rádiót, motort, kerékpárt, alkatrészt és gumit ajánl

Kollár, BAJMOK

Legszébb tavaszi frizurák tartós ondóldást, hajfestést a legjobb munkaerővel és a legmodernebb eszközökkel. SZTIPICS

„Orthopäd“ cipőket minden fájós lábra, a leújabb módszerek szerint garanciával készít. Gál István, Szubotica Zrinjski tér 2

SZEREZZEN BE EMASOR BIZTOSITEKOT LÁMPÁIRA. motorjára és rádiójára. Nincs többé rövidzárlat, nincs rövidzárlat okozta tűz, teljes biztonság a használatban. A világításnál és motoroknál nagyon gazdaságos áramfogyasztás.

IDOL legyen mindennapi cipőkrém

Eredeti budwelszi sör kizárólag a Gambrius-sörözőben, Noviszád

! Ezüst rókák ! gyönyörű példánvok, mérsékelt áron Braun József dívatszűcsnél Noviszád, Kralja Petra II 36

KERTEK, parkok, haszongyümölcsösök és szőlők telepítésénél kérje szaktanácsunkat. A legjövendelműzőbb fajokból és legszébb dísznövényekből óriási készleteink vannak. HORTUS kertészeti telepek, Szubotica. — Postafiók 28. — Telefon 66.

FIAT Wanderer, Audi-Horch, D.K.W. gépkocsiképviselet PIRELLI AUTOGUMI, autókalkatrészek, felszerelések, AUGUST KUTALEK, NOVISZÁD, Kralja Petra II. 64-84. Telefon 31.06

APRÓHÍRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasarnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli!

ALLAST KERES

GAZDASÁGBAN munkavezetői állást keres középkorú férfi, ki a földmunka minden ágában jártas és a szőlőmunkához is ért. Kovács József, Noviszád, Szikara Marodicsa 15. 1937

MÁSOLÁST és mindenféle gépirást saját írógéppel vállalok. Cim a kiadóban. 2150

ELADÓ

ÜVEG EDÉNYEK és italméréshez alkalmas puít eladó. Lemier, Noviszád, Dubrovaeski put 15. 1915

ELADÓ hihetetlen olcsó áron 2 szabó varrógép és 2 női varrógép. Megtekinthetők Noviszádon Knez Milica 11. szám alatt (Szalajka). 1964

ELADÓ Temerinben, közel a községhez 3 hold jó szántóföld és egy ház a beltéren. Tulajdonos: Vén Vince, Temerin, Kralja Petra 312. 2095

Jégzekrény

bármilyen használatra jótállással készít Ujvári Ferenc, Temerin. Figyeljen címre. Arjegyüket ingyen küld. 2097

KEVESEET HASZNÁLT, mely, fehér, modern gyermekocsi és járka, valamint egy nagy ágyszőnyvetéttel, világos, hozzávaló éjjeli szekrényvel. Eladó. Megtekintés 8-12 óráig: Radó, Noviszád, Kat. porta, Mite Rusicsa 4. I. em. 2133

KERESLET

KISEBB PORTAL vagy rollós ajtó kirakattal megvételre kerestetik. Berger Vilim, Bácski Petrovac. 2078

ELEKTRO-MEHANIKUST, aki a szereléshez is ért, felvesz Holitzky Károly elektrotechnikai vállalata. Noviszád, Zlatiborszki trg 2, a NAK-pályával szemben. 2147

JÓVISELETŰ, vallásos 25-30 év körüli szobalányt keres vidéki katolikus uricsalád. Cime megtudható a kiadóban. 2148

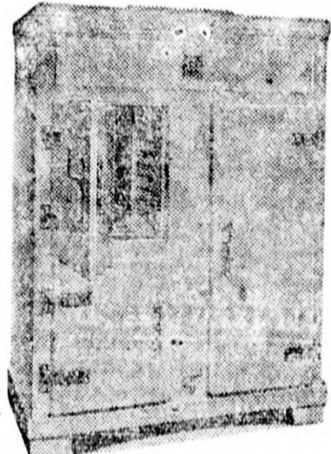
SZABÓ-GÉPMUNKÁSOK rövid szetonmunkára jó fizetés mellett felvétnének. Strajnić Szvetozár, Noviszád, Kralja Petra II. 236. 2146

Egy nagyobb, biciklizni tudó KIFUTÓ felvétetik. Zima I. drág papirkereskedésben. Pasiceva u. 11. Noviszád.

JÓ HÁZDÓL való fiatal leányt kis leányom mellé délutánra keresek. — Udova Reiter, Zselyezniciska 88. 2145

ALTERER Reisender sucht Sekräterin, für die Reise in Jugoslawien gegen gute Bezahlung. Deutsche Stenographie und Maschenschreiben erwünscht. Schriftliche Angebote unter „Tüchtige“ an die Verwaltung des Blattes. 2138

BETÁRSULNÉK biztos noviszádi vállalatba. Ajánlatokat: »Tőke 100.000« jellegre a kiadóhivatalba kérek. 2139

Goldner mészáros szekrények 1906-1937

Telefon: 134

BRACA GOLDNER SUBOTICA

Advertisement for lottery tickets (Allami osztálysorsjegyek) with details on ticket prices and prizes.

Uránia Mozi - Noviszád

Rendkívüli műsor! 1. Kisérő-film magyar nyelven: Rajkó rapszódia Rózsahegy Kálmán és a pesti rajkók az Osztrák kávéházból. 2. Németnyelvű film: Anton az utolsó

Nyolc NÖVENYHARMAT örzi szája egészségét, üde lehelletét, foga fehérségét! Ara patikákban, boltokban 14 dinár. 1879

KIADÓ KIADÓ majus 1-re a Jovana Szubotica ucca 20 sz. alatt komfortos háromszobás lakás 870.— dinárért. Érdek ödni a házmesternél. 2134

KÜLÖNFELE ORAK és ÉKSZEREK a legolcsóbban kaphatók. Adám. óras és ékszerésznél, Szubotica, Krupcezev. cseva 8. 749

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösdéret és más arctisztatlanságot pár tégely használatá után biztosan eltüntethet DARUVÁRI krém minden szakkülsőben kapható. Háromszobos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszer-Szabotica.

DR. FELIPON ČERNE a modern kozmetika remekműve, a legjobb és legkedveltebb zsírtalan nappali krém. Apoteka Küchler, Vršac. 2474

LEICA fényképező gépet is szakembertől vegyen! VAJDA fotókereskedés, Zselyezniciska 32. 2137

CSAK RÖVID IDEIG NOVISZÁDON: Speciálisan montirozok evőeszközöket, szervizeket, ebédő-kredenc főkokba szarvasbőrrel, düftinnel stb. Érdeklődni: Schreiber Gyula műasztalosnál. Noviszád, Kralja Petra II. 39. 1979

EPÜLET törmelék FÖLD ingyen kapható. Noviszád, Laze Koszticsa ucca 13. 2135

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrretikülök, bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak. Noviszád, Postanszka 14. 7045

Gyümölcsfák, vadesegetek, fajtiszták, leszállított árban kaphatók. Rind Mihálynál, Csantavir. Arjegyüket ingyen. 1984

Reggeli Ujsag a magyarság napilapja

Reggeli Ujsag Üredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50. Telefon: 21-37, éjjeli 20-58. Felelős kiadó: Andrej Dezső. Előfizetés: Egy hónap... 28.— dinár (kihordó útján 30 din.)